

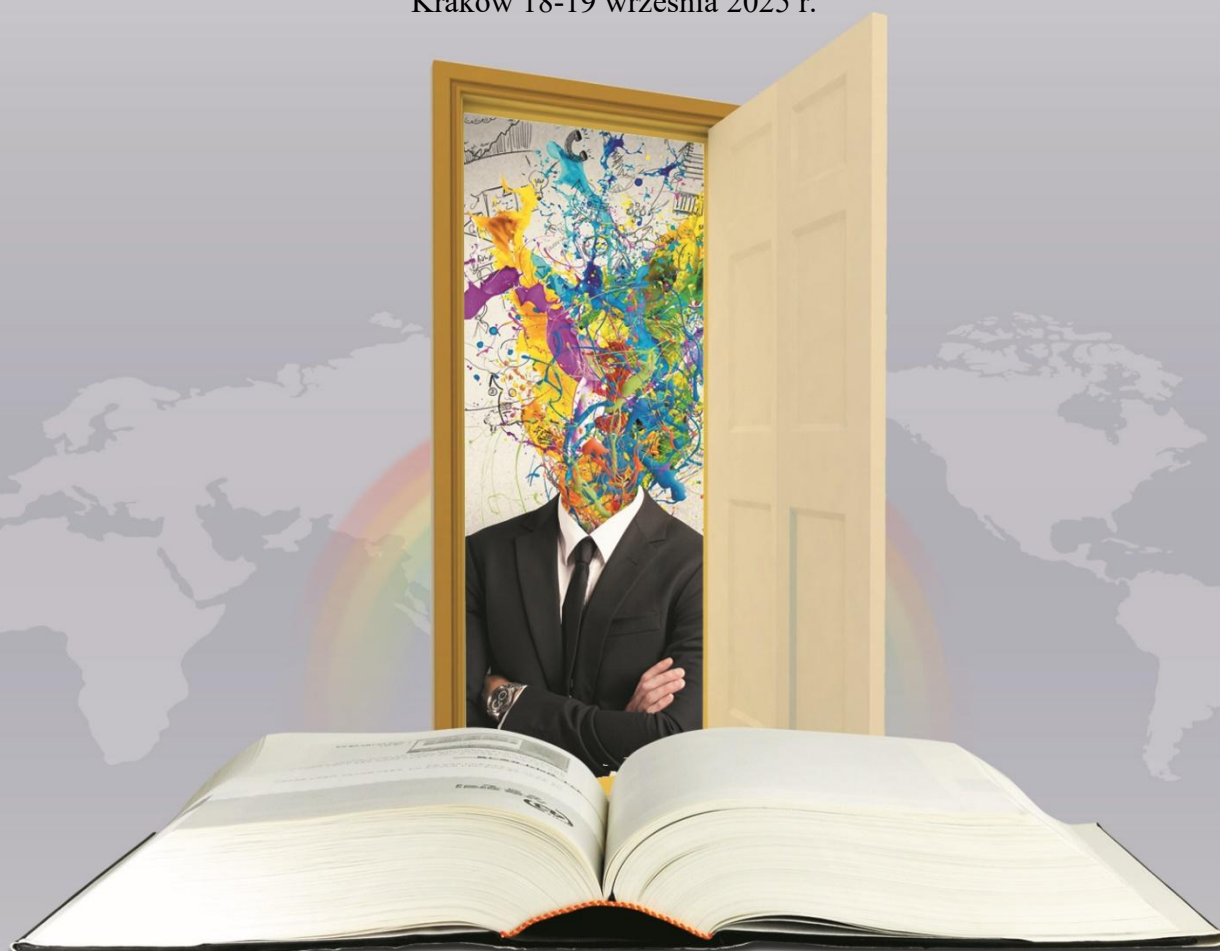
Ogólnopolska Konferencja Interdyscyplinarna

pn: "UNIWERSUM CZ. III"

Nauki Interdyscyplinarne

KSIĄŻKA ABSTRAKTÓW BOOK OF ABSTRACTS

Kraków 18-19 września 2025 r.

organizatorzy:

**KONFERENCJE
NAUKOWE**

ISBN: 978-83-68082-13-5

Komitet Naukowy

Prof. dr hab. inż. Czesław Nowak - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

Dr inż. Agnieszka Piotrowska-Puchała - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

Dr inż. Małgorzata Bogusz - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

Dr Piotr Rachwał - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo-Ekonomiczny

Dr inż. Jarosław Mikołajczyk - Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie, Instytut Administracyjno-Ekonomiczny

Dr inż. Piotr Prus - Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy, Wydział Rolnictwa i Biotechnologii

Dr Lidia Jabłońska-Porzuczek - Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Wydział Ekonomiczno - Społeczny

Dr inż. Paweł Dziekański - Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach - Wydział Prawa i Nauk Społecznych

Dr Monika Wojcieszak - Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Wydział Ekonomiczno – Społeczny

Dr inż. Anna Justyna Parzonko - Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Wydział Nauk Ekonomicznych

Dr inż. Anna Sieczko - Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie, Wydział Nauk Ekonomicznych

Dr Barbara Kielbasa - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo -Ekonomiczny

Dr Anna Janicka - Uniwersytet Rolniczy im. Hugona Kołłątaja w Krakowie, Wydział Rolniczo -Ekonomiczny

Dr Anna Zalewska - Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, Wydział Nauk o Zdrowiu

Dr Monika Gałczyk - Państwowa Wyższa Szkoła Informatyki i Przedsiębiorczości w Łomży, Wydział Nauk o Zdrowiu

Komitet Organizacyjny:

dr Barbara Kielbasa

dr Anna Janicka

dr Paweł Kraciński

mgr Anna Maria Bach

mgr Marcin Kożuchowski

mgr Ewelina Litwa

lek. Monika Prylińska

mgr Pauliuna Kasperska-Dębowska

dr n. med. Katarzyna Pawłowicz

mgr Michał Mrozek

mgr Magdalena Słowik

mgr Damian Jasiński

mgr Cezary Roman, MBA

Kontakt:

rachwal.konferencjenaukowe@gmail.com

Więcej informacji:

www.konferencjenaukowe.com.pl

Wydanie:

Publikacja elektroniczna on-line

Wydanie znajduje się w Repozytorium Cyfrowym Biblioteki Narodowej.

SPIS TREŚCI

Walter Rachwalik

Nieznane epizody z życia św. Józefa z Nazaretu związane z jego zaślubinami z Panną Maryją i z Tajemnicą Wcielenia Syna Bożego, w świetle „Mistycznego Miasta Bożego” Matki Przeoryszy Marii z Agredy.....12

Walter Rachwalik

Pouczenia na temat śmierci, czyśćca, nieba i piekła udzielone przez Święte Dusze Czyścicowe austriackiej mistyczce Marii Simmie, w świetle książki Nicky’ego Eltz’a „Uwolnijcie nas stąd”.....14

Walter Rachwalik

Pouczenia na temat środków uświęcenia aplikowanych wiernym Kościoła Rzymsko-Katolickiego – modlitwy, postu, spowiedzi, Mszy Świętej, sakramentalii, udzielone przez Święte Dusze Czyścicowe austriackiej mistyczce Marii Simmie, w świetle książki Nicky’ego Eltz’a „Uwolnijcie nas stąd”.....16

Walter Rachwalik

Krytyczne uwagi przekazane Marii Simmie przez dusze czyścicowe, dotyczące wybranych zmian wprowadzonych w Kościele Rzymsko-Katolickim pod Soborze Watykańskim II, w świetle książki Nicky’ego Eltz’a „Uwolnijcie nas stąd”.....18

Mateusz Janicki

Czy prawo międzynarodowe jest gotowe na konflikty w cyberprzestrzeni?.....20

Mateusz Janicki

Wolność wyznania w zderzeniu kultur: między prawem a rzeczywistością.....21

Paweł Kmieć

Role of tourism in economic development of Morocco.....22

Zuzanna Czekala

Depilacja laserowa – innowacja w codziennej pielęgnacji czy zbędny wydatek? Perspektywa kobiet.....23

Julia Aleksandra Pawelko

Ekonomia współdzielenia: jak carsharing, coworking i co-living zmieniają budżet młodych ludzi.....24

Brajan Wiśniewski

Regiony polarne a prawo międzynarodowe-stanowisko Polski i Unii Europejskiej wobec Arktyki i Antarktydy.....25

Małgorzata Grabowska

Poczucie szczęścia a komunikacja w związkach wśród użytkowników komunikatora Gadu – Gadu.....26

Karolina Wolszczak

Konsumencka ocena naturalnych dezodorantów.....27

Monika Brol

Rozwój oraz bariery rozwoju mikroprzedsiębiorstw.....28

Monika Sijko-Szpańska, Aleksandra Dmitrowicz, Iwona Mystkowska

Analiza zawartości makro- i mikroelementów w kawie parzonej różnymi metodami.....29

Martyna Zemła

Strategie podejmowane w ramach konkurencji w branży beauty (Competitive Intelligence).....31

Tomasz Burkat

Funkcjonowanie instrumentów pochodnych na rynku finansowym.....32

Zuzanna Klimek

Granie zespołowe – zarządzanie ludźmi w e-sporcie na przykładzie profesjonalnych organizacji gamingowych.....33

Zuzanna Klimek

Lakier lakierowi nierówny – jak zmieniała się technologia i wymagania konsumentów.....34

Patrycja Zychowicz, Aleksandra Grzesiak

Medicinal properties of mangifera indica leaves.....35

Mateusz Gawron

Cyberbezpieczeństwo jako wyzwanie dla bezpieczeństwa wewnętrznego państwa.....36

Mateusz Gawron

Rola służb specjalnych i formacji mundurowych w zapewnianiu bezpieczeństwa wewnętrznego.....37

Mateusz Gawron

Terroryzm i ekstremizm wewnętrzny.....38

Mateusz Gawron

Zarządzanie kryzysowe w sytuacjach klęsk żywiołowych i katastrof – system reagowania, współpraca instytucji, rola społeczeństwa.....39

Patrycja Stańczak

Świadomość i ocena inicjatyw ekologicznych w przedsiębiorstwie kurierskim xyz w opinii pracowników.....40

Szymon Majca

Hybrydowe Podejście Deep Learning do Detekcji Masek Ochronnych w Czasie Rzeczywistym z Wykorzystaniem YOLOv8 i MobileNetV2.....42

Izabela Kordiak

Nowoczesne etykiety w kontekście zrównoważonego rozwoju i gospodarki cyrkularnej.....43

Krzysztof Mościan

Postrzeganie dostępności usług kurierskich na wsi – wyniki badań ankietowych.....44

Wioletta Kulik

Zielone finanse – działalność banków wobec wyzwań klimatycznych.....45

Maria Kowal, Julia Śnita

Pierwszy kontakt w procesie psychoterapii – uwarunkowania, znaczenie i implikacje praktyczne.....46

Julia Śnita, Maria Kowal

Psychologiczne uwarunkowania wiary w teorie spiskowe: czynniki indywidualne, sytuacyjne i poznawcze.....47

Klaudia Komarnicka

Prawo do tożsamości – wyzwania i bariery prawne oraz społeczne wobec osób LGBTI.....48

Paweł Dagiel, Dominik Dagiel

Gry audio i technologia VSSG: do badań B+R do immersji akustycznej, inkluzji i zrównoważonej rozrywki.....49

Agata Jankowska

Dzień ekologicznego długu.....50

Emilia Koziarz

Przedsiębiorstwo społeczne jako podmiot ekonomii społecznej.....51

Natalia Wajdzik

Różnice kulturowe w podejściu do oszczędzania i inwestowania: analiza porównawcza Polski, Niemiec, USA, Chin i Singapuru.....52

Beata Szczawińska

Tutoring – indywidualna droga rozwoju.....53

Monika Drzazga, Ewa Gancek, Katarzyna Bębnowicz, Paweł Szajkowski

Wiele lat bez poprawnej diagnozy - historia pacjentki z rzadką chorobą genetyczną.....54

Wiktoria Sysło

Po nitce do piękna - jak działają nici liftingujące.....56

Agata Stebel, Alicja Gładysz

Choroby zakaźne w erze zmian klimatycznych – nowe globalne wyzwania epidemiologiczne.....57

Cyrkler Magdalena, Czerwiak Kamil, Drabik Aleksandra, Soroka Ewelina

Patologie ginekologiczno-położnicze a czynniki predysponujące do wystąpienia psychozy poporodowej wśród położnic.....58

Marta Kazimierczak-Kołodziejczyk

Mutyzm wybiórczy u dziecka. Dziecko z MW w środowisku pozarodzinnym.....59

Karol Kot, Bogusław Sadowski

Biopuap – chmurowy system uwierzytelniania biometrycznego.....60

Joanna Zych

Mózg cyfrowy – wpływ nowych technologii i social mediów na zdrowie psychiczne młodzieży.....61

Szymon Smolka, Marek Bujok, Jakub Tlalka

Zmiany składu ciała i gęstości mineralnej kości u pływaków zimowych – analiza densytometryczna przed i po sezonie.....62

Eliza Armata, Natalia Papużyńska

Stosowanie używek wśród studentów.....63

Wiktoria Niedziela, Paulina Nita

Rak jelita grubego – znaczenie mikrobiomu w progresji i terapii.....64

Marcin Zieliński

Podstawy przetwarzania informacji niejawnych w administracji publicznej.....65

Maja Zielińska, Patrycja Gamza, Maciej Nowak

Zależność między osteopenią a funkcją płuc u kobiet po 60. roku życia.....66

Aleksandra Grzesiak, Kinga Tchórzewska, Patrycja Zychowicz

Choroba Alzheimer- terapie przyszłości.....67

Emilia Nosal, Wiktoria Niedziela

Graves orbitopathy – nowoczesne strategie leczenia biologicznego a klasyczna kortykoterapia.....68

Kamila Maculewicz

Fizjoterapia geriatryczna wobec wyzwań starzejącego się społeczeństwa – między rehabilitacją a profilaktyką.....69

Julia Śnita

Zdrowie psychiczne u osób chorych onkologicznie.....70

Patrycja Zychowicz, Aleksandra Grzesiak, Kinga Tchórzewska

Od dysfunkcji filmu łzowego do nowoczesnych terapii - współczesne spojrzenie na zespół suchego oka.....71

Adrian Dudek

Pęcherzyki zewnątrzkomórkowe tasiemców w relacji pasożyt-żywiciel: badania w ujęciu proteomicznym.....72

Karolina Pniaczek

Vibro – from the ocean to humans.....73

Karolina Pniaczek

Phascolarctos cinereus – ecology, physiology, and conservation of the species.....74

Zuzanna Pokorna

Retinopatia wcześniaków – od patogenezы do nowoczesnych metod terapii.....75

Tchórzewska, Patrycja Zychowicz, Aleksandra Grzesiak

Stomia, jej wpływ na zdrowie psychiczne pacjentów.....76

Włodzimierz Przybylski, Paulina Lipińska-Palka, Rafał Perz, Artur Abratański, Igor Dąbrowski

Wpływ suszonych mikrofalowo wytlóków jabłkowych na parametry mleka krów mlecznych oraz cieląt rasy Polskiej Holsztyno-Fryzyjskiej (PHF).....77

Urszula Sikorska

Zastosowanie termografii w monitorowaniu zmian temperatury powierzchniowej skóry koni podczas treningu na bieżni wodnej z wykorzystaniem systemu sztucznej rzeki.....79

Małgorzata Kowalczyka

Ambystoma mexicanum.....80

Wiktoria Muszak

Cymothoa exigua: an extraordinary parasite of Marine Fish.....81

Małgorzata Kowalczyk

GMO in Pig Feeding and Meat Quality.....82

Adrian Dudek

Modele in vitro jako klucz do zrozumienia interakcji pasożyt-żywiciel.....83

Wiktoria Muszak

The significance of aflatoxins in veterinary toxicology.....84

Mateusz Sterniczuk

Pogłębianie immersji w wirtualnej rzeczywistości: synergia dźwięku, obrazu i sztucznej inteligencji.....85

Sławomir Pochwała, Arkadiusz Gardecki

Mobilne niskoenergetyczne domy modułowe - podsumowanie projektu.....86

Paulina Bąk-Patyna, Grzegorz Mazurek, Hubert Patyna, Artur Kowalczyk, Piotr Sokółowski

Charakterystyka współczynnika luminacji i innowacyjne sposoby zwiększenia współczynnika luminacji powierzchni.....87

Łukasz Klita

Blachy i taśmy z innowacyjnego stopu AlMg-VHS produkowane w Gränges Konin.....88

Joanna Baczyńska

Zmienność odpływów jednostkowych głównych rzek wzniesień górskich w latach 1999-2023.....89

Adam Dobosz

Wulkanizacja siarkowa kauczuku naturalnego wspierana anionem fluorkowym.....91

Anna Fenyk, Marek Zieliński, Ewa Miękoś, Dariusz Sroczyński, Wojciech Horak

Aktualne postępy w zastosowaniach inteligentnych materiałów magnetoreologicznych.....92

Szymon Forysiuk

Apache Kafka – architektura i zastosowania.....93

Jakub Kociołek

Systemy embedded w motoryzacji.....94

Rafał Sypniewski

Od MES do wytworzenia – grodzie przekładkowe do łodzi wyścigowej.....95

Rafał Sypniewski

Analiza konstrukcji fotowoltaicznej wolnostojącej wykorzystującej symulację sprzężoną FSI.....96

Zuzanna Pokorna

T-DXd w terapii zaawansowanego raka piersi HER2 dodatniego –skuteczność, tolerancja i doświadczenia.....97

Nikoła Przespolewska

kosmetyki wegańskie – moda czy przyszłość branży beauty?.....98

Wiktoria Wośko

AI in action: Tools that transform how we work and think.....99

Adam Dubiński

Obraz zamiast słowa - wizualny charakter mediów społecznościowych.....100

Adam Dubiński

Wizualność pornografii. między seksualizacją kultury a obiektywizacją ciała.....101

Julia Krasuska

Granice poufności a świadoma zgoda pacjenta – prawne aspekty obowiązku informacyjnego lekarza.....102

Amelia Wierzbowska

Praca podczas studiów – inwestycja w przyszłość czy zagrożenie dla nauki?.....103

Ks. dr Walter Rachwalik, Uniwersytet Opolskiego

Nieznane epizody z życia św. Józefa z Nazaretu związane z jego zaślubinami z Panną Maryją i z Tajemnicą Wcielenia Syna Bożego, w świetle „Mistycznego Miasta Bożego” Matki Przeoryszy Marii z Agredy

W ponad 2000-letniej praktyce doktrynalnej Kościoła Rzymsko-Katolickiego, którego nauczanie opiera się na fundamencie nadprzyrodzonego Objawienia udzielonego ludzkości przez Trójjedynego Boga – Ojca, Syna i Ducha Świętego, a spisane przez natchnionych autorów w Księgach Starego i Nowego Testamentu, ważną rolę spełniają nadprzyrodzone „dopowiedzenia”, które w formie prywatnych objawień Bóg udziela niektórym spośród katolickich wiernych.

W kontekście powyższego, w niniejszym artykule została podjęta próba przybliżenia dziejów życia męża Najświętszej Maryi Panny, Niepokalanie Poczętej Dziewicy, Bogarodzicy, Matki Jezusa Chrystusa, Odwiecznego Słowa. Dorota Boczkowska-Molenda, podejmując się próby prezentacji postaci św. Józefa z Nazaretu, stwierdza, że „w sprawie szczegółów życia św. Józefa musimy polegać na tym, co przekazały o nim Ewangelie. A te – ilościowo – przekazały niewiele. Załedwie 26 wierszy”.

I do tychże właśnie 26 wierszy odwołują się zarówno autorzy Katechizmu Kościoła Katolickiego, jak i następcy św. Piotra Apostoła: Papież Leon XII, Papież św. Jan Paweł II i Papież Franciszek.

Nadprzyrodzonym źródłem wiedzy o, nieuwzględnionych w Czterech Ewangeliach wydarzeniach z życia św. Józefa z Nazaretu, jest książka zatytułowana: „Mistyczne Miasto Boże”, której autorką jest „czcigodna służebnica Boża – Maria od Jezusa, przeorysza klasztoru Franciszkanek w Agredzie (Hiszpania).

Świątobliwa Maria z Agredy zmarła w roku 1665, pozostawiwszy dzieło, będące plonem mistycznych objawień i zawierających obszerny opis żywota Najświętszej Maryi Panny”, a co z tym się łączy, również epizody z biogramu Jej oblubieńca.

Z przeprowadzonych badań wynika, że w Planach Opatrzności Bożej, której główną troską jest zbawienie każdego człowieka, istotną rolę odegrała i wciąż odgrywa Najświętsza Maryja Panna, Matka Prawdziwego Boga i Prawdziwego Człowieka, Zbawiciela i Odkupiciela rodzaju ludzkiego.

A jednocześnie powyższe badania potwierdzają, że równie ważną i niezastąpialną przez nikogo innego, Bóg powierzył św. Józefowi z Nazaretu, ustanawiając go prawowitym małżonkiem Panny Maryi i prawowitym opiekunem Swego Boskiego Syna, Jezusa Chrystusa.

Słowa kluczowe: Mistyczne Miasto Boże – Matka Przeorysza, Maria z Agredy – „Własną ręką wyznaczę Twego oblubieńca” – „Miał wówczas 33 lata” – „Odznaczał się doskonałą czystością w czynach i myślach” – „Pan rozporządził tak, że Królowa niebios swoją obecnością wzbudzała w Józefie najwyższy szacunek” – „Oto poczniesz i porodysz Syna, któremu nadasz imię Jezus” – „Dopiero wieczorem Maryja i Elżbieto opuściły komnatę, w której dopełniły się te święte tajemnice” – „po trzech dniach poprosił Najświętszą Pannę, aby mu pozwoliła powrócić do Nazaretu” – „Tak minęły trzy miesiące, podczas Królowa niebios posługiwała swej krewnej Elżbiecie” – „Nadszedł czas, kiedy Najświętsza Panna powrócić miała do Nazaretu” – „Powiadomiono Józefa, który przybył i towarzyszył w podróży swej oblubienicy” – „Mijał piąty miesiąc od chwili, w której Królowa niebios poczęła Syna Bożego” – „najczystszy oblubieniec spostrzegł jej stan” – „Rozum jego nie mógł zaprzeczyć oczom” – „Nie znajdę na moje cierpienie lepszego lekarstwa, niż odejść stąd” – „Najwyższy posłał Archaniola Gabriela, aby podczas snu objawił św. Józefowi tajemnicę Macierzyństwa jego oblubienicy Maryi” – „Błogosławiona jesteś, o Pani, pomiędzy wszystkimi niewiastami, szczęśliwa pomiędzy wszystkimi narodami i pokoleniami” – „Panna Maryja rozplomieniła się cała i przeniesiona została w stan wysokiego zachwycenia” – „Poznał [on] w tej chwili [Jej] wspaniałość jak najjaśniej i niedoskonałej” – „Najwyższy spoglądał na św. Józefa z niewysłowioną dobrocią i łagodnością i nadał mu urząd i przydomek Opiekuna”

Ks. dr Walter Rachwalik, Uniwersytet Opolski

Pouczenia na temat śmierci, czyśćca, nieba i piekła udzielone przez Święte Dusze Czyścicowe austriackiej mistyczce Marii Simmie, w świetle książki Nicky'ego Eltz'a „Uwolnijcie nas stąd”

Prawdą jest, że fundament nauczania Kościoła Rzymsko-Katolickiego stanowi Pismo Świętego Starego i Nowego Testamentu. Jednakże w trwającej już ponad 2000 lat jego historii, ważnym źródłem poszerzonej wiedzy o sprawach nadprzyrodzonych są prywatne objawienia, udzielane wybranym przez Tróję Świętą wiernym.

Do mistycznych doświadczeń jednej z nich, tj. Marii Simmy, odwołuje się powyższy materiał badawczy, uwzględniający tematykę rzeczy ostatecznych człowieka, którymi są: śmierć, sąd Boży, czyściec, niebo i piekło.

W udzielonych tej austriackiej mistyczce przez dusze cierpiące w czyśćcu pouczeń wynika, że każdy człowiek, niezależnie od swej kondycji duchowej, będzie musiał się zmierzyć z tą pozaziemską rzeczywistością.

Słowa kluczowe: „Samobójcy żałują popełnionego czynu” – „Twarde narkotyki są z całą pewnością wymysłem szatana” – „Pełna pokoju śmierć jest piękna i prowadzi ku pięknu, a odrażająca śmierć jest straszna” – „Stopień jasności i pełni zależą od stanu duszy w tym momencie” – „Całkowicie Panu Bogu zawierzyć” – „Opisał siebie siedzącego w pomieszczeniu” – „To pragnienie jest ich największym cierpieniem” – „Nam nie wolno wzywać zmarłych. To jest surowo zabronione” – „Dusze nie potrafią czytać w naszych myślach” – „Nasz cel tutaj to bycie dobrym dla innych i dotarcie do Boga” – „Bardzo mnie to rani, gdy słyszę tego rodzaju wypowiedzi skierowane przeciwko Najświętszej Maryi Panny” – „niektóre [duchy anielskie] są ogniste, inne spokojniejsze” – „biskupi również mają liczniejszych aniołów” - „[Św. Michał Archanioł] jest najsilniejszy w obliczu wszelkiego zła” – „Nigdy nie powinniśmy zaniedbywać próśb o ich [tj. Aniołów] wstawiennictwo” – „Bóg umieścił świętych w historii ludzkości dla naszego dobra” – „[Święci] w większości pozostają w ukryciu aż do czasu, gdy dotrą do Nieba” – „Traktuj się jak małe nic” – „Uczynki miłosierdzia wyświadczone w głębokiej pokorze” – „piękno [świętych] zależy od dobrych uczynków tu, na ziemi” – „[Aniołowie upadki] w swojej pysze powiedzieli Bogu „nie” – „Tak, [piekło] istnieje” – „Gdy w sercu zagości uparte, aroganckie i pełne pychy odrzucenie

łask i miłości” – „Jeśli postępują świadomie i z premedytacją, konsekwencje będą dotkliwe” – „Dzisiejsza telewizja jest odpowiedzialna za znaczą część tego fenomenu [tj. okultyzmu]” – „Co mami i popycha współczesnych ludzi do okultyzmu?” – „Pan Bóg nie zmusi nas, abyśmy zmienili nasze „nie”, a z kolei szatan nigdy nie może zmienić naszego „Tak” – „Szatan nigdy wcześniej nie by tak silny i aktywny jak dziś” – „Dwudziesty wiek, to szatański wiek!” – „Możemy zrobić wiele, aby zabezpieczyć się przed szponami szatana” – „Jedno z największych kłamstw wszach czasów to pogląd, że szatan nie istnieje” – „Istnieje jednak obszar, gdzie prawie wszystko jest jego [tj. szatana] grą – banki” – „Szatan to czysta nienawiść”

Ks. dr Walter Rachwalik, Uniwersytet Opolski

Pouczenia na temat środków uświęcenia aplikowanych wiernym Kościoła Rzymsko-Katolickiego – modlitwy, postu, spowiedzi, Mszy Świętej, sakramentalii, udzielone przez Święte Dusze Czyścicowe austriackiej mistyczce Marii Simmie, w świetle książki Nicky’ego Eltz’a „Uwolnijcie nas stąd”

Kościół Rzymsko-Katolicki, mając na uwadze dobro duchowe swoich wiernych, konsekwentnie poucza ich o niczym nie zastąpionym warunku dojrzewania ich w świętości, którymi są podstawowe praktyki religijne, min. modlitwa, post, spowiedź, uczestnictwo we Ofierze Mszy Świętej i korzystanie z sakramentalii.

Tematyka tychże praktyk, ich nadprzyrodzoną wartość, znajduje swoje odbicie m.in. w relacjach austriackiej mistyczki Marii Simmy, których źródło stanowią pouczenia udzielone jej w formie prywatnych objawień przez dusze w czyścicu cierpiące. Zostały one zebrane i opublikowane przez Nicky’ego Eltz’a w książce zatytułowanej: „Uwolnijcie nas stąd”, a opinie te uznano na podstawę w opracowaniu niniejszego artykułu.

Słowa kluczowe: „W modlitwie poświęcamy czas temu najlepszemu Przyjacielowi” – „Najpłytszą ze wszystkich modlitw jest: „Boże, daj mi to, Boże, daj mi tamto” – „Powróćmy więc do Boga w modlitwie i efekty będą odczuwalne natychmiast” – „Oddaj wszystko Bogu i Jego Matce, a w krótko dotrzesz tam, gdzie panuje pokój” – „Powinniśmy również je błogosławić” – „Jest to kwestia, o której mówiły mi dusze” – „Gdy złożymy ręce w czasie modlitwy, Bóg obdarza nas liczniejszymi łaskami” – „Ach, ludzie powinni się mdlić o wiele więcej za innych niż w swoich intencjach” – „Szatan autentycznie nienawidzi różańca” – „Ci, którzy mają takie zdanie o różańcu, nigdy go nie odmawiali” – „Post bardzo pomaga w naszym życiu modlitewnym, a modlitwa pomaga nam pościć” – „Post jest dyscypliną duchową” – „Spowiedź: mając ten dar powinniśmy być pełni radości” – „Ich biznes [dotyczy psychiatrów i psychologów] kwitnie z powodu naszych grzechów” – „Chodzi o to, że [w spowiedzi] trzeba wyznać grzechy na głos” – „Aby uzyskać całkowite rozgrzeszenie, dusza musi być wolna od nałogów” – „Msza Święta jest największą ze wszystkich modlitw” – „Aby zbliżyć się do Boga, musimy najpierw, poświęcić Mu czas” – „Sakramentalia: powinniśmy ciągle ich używać” – „dusze zmarłych mają upodobanie w dźwięku dzwonów

kościelnych” – „Woda święcona to wielkie narzędzie ochrony przed szatanem” – „Kapłani powinni powrócić do zwyczaju święcenia w takim stopniu jak to tylko możliwe”.

Ks. dr Walter Rachwalik, Uniwersytet Opolskiego

Krytyczne uwagi przekazane Marii Simmie przez dusze czyścicowe, dotyczące wybranych zmian wprowadzonych w Kościele Rzymsko-Katolickim pod Soborze Watykańskim II, w świetle książki Nicky'ego Eltz'a „Uwolnijcie nas stąd”

Katoliczka, Maria Simma (1915-2004), przez ponad 60 lat była nawiedzana przez zmarłych, którzy po śmierci – będąc na pewno zbawionymi, musieli zadośćuczynić Sprawiedliwości Bożej za nieodpokutowane grzechy popełnione przez nich za życia ziemskiego.

Dusze tychże zmarłych, które Kościół Rzymsko-Katolicki określał jako „w czyśćcu cierpiące”, w Imieniu Trójcy Świętej przekazały krytyczne uwagi na temat nadużyć, których dopuszczają ci wierni i świeccy i duchowni. Pouczenia te Maria Simma przekazała Kościołowi za pośrednictwem Nicky'ego Eltz, który opublikował książkę zatytułowaną „Uwolnijcie nas stąd!”.

Odwołując się do jej treści, w niniejszym artykule zostały omówione wybrane wymogi stawiane wiernym Kościoła Rzymsko-Katolickiego w zakresie godziwego sprawowania nabożeństw zarówno w porządku prywatnym jak i publicznym.

Z przeprowadzanych badań treści przekazanych przez dusze czyścicowe m.in. wynika, co następuje: obowiązkiem katolika świeckiego jak i duchownego jest stale pamiętać, że będzie stale kuszony przez szatana do porzucenia dróg Bożych; dalej, że jego obowiązkiem jest modlić się i pościć, odprawiać spowiedź, godziwie uczestniczyć we Mszy Świętej i przystępować do Komunii Świętej.

Należy, m.in. usunąć z kościołów wprowadzony bez zgody papieża zwyczaj udzielania Komunii Świętej „na rękę” i „na stojąco”, przekazywania „znaku pokoju”, oklasków i funkcji tzw. „świeckiego szafarza”.

Słowa kluczowe: „Gdzie są święci ludzie lub wydarzenia – szatan czyha tuż za murem i atakuje” – „Bez Matki Bożej nie można mówić o żadnej odnowie!” – „To właśnie w tych najświętszych miejscach jest najwięcej wyznawców szatana” – „Kontakt fizyczny z nimi wzmacnia klątwy przez nich rozsiewane” – „Następna kwestia, oczywiście, dotyczy oklasków” – „Każda Msza Święta uzdrawia w sposób niewyobrażalny” – „Nie ma żadnej kobiety przy ołtarzu, nawet przy czytaniach, tylko ministranci – mężczyźni i chłopcy” –

„Tylko konsekrowane ręce kapłanów mogą rozdawać Komunię Świętą” – „Ręce kobiety stały się czarne jak smoła” – „Poprzez odwrócenie ołtarza Pan Jezus zajął miejsce drugorzędne” – „Zajęło im [masonom] to trochę czasu, ale z pewnością odnieśli sukces” – „Komunia Święta przyjmowana na rękę uwłacza szacunkowi do Najświętszego Sakramentu” – „Na łożu śmierci przyznał się do popełnienia wielkiego błędu” – „Nie potrzeba tam wyposażenia z górnej półki, pluszowych chodników” – „Kościoły są po to, by człowiek mógł się spotkać sam na sam z Panem Jezusem” – „Jeśli tak nie jest, to z kościoła robi się drugi ratusz” – „Księża powinni wrócić do używania ambony” – „Słyszałam o przypadkach kościołów, w których ustawia telebimy” – „Kapłani będą pociągnięci do największej odpowiedzialności za ten stan rzeczy” – „To samo zostało powiedziane na temat sióstr zakonnych” – „Brak miłości do Mszy Świętej, brak umiłowania modlitwy i postu, nieczytanie Breviarza” – „Już nie organizujemy procesji na cześć Pana Jezusa, Jego Matki i świętych?” – „Brak wizyt duszpasterskich również osłabia wiarę, miłość i szacunek”.

Mateusz Janicki, Uniwersytet Łódzki

Czy prawo międzynarodowe jest gotowe na konflikty w cyberprzestrzeni?

Dynamiczny rozwój technologii informacyjnych doprowadził do powstania cyberprzestrzeni – nowej domeny ludzkiej aktywności, która obok tradycyjnych obszarów (ląd, morze, powietrze) stała się areną zarówno współpracy, jak i rywalizacji między państwami.

Nowa sfera, początkowo postrzegana jako przestrzeń wymiany informacji i innowacji, szybko stała się polem działań przestępczych oraz zbrojnych, w tym sponsorowanych przez państwa ataków wymierzonych w instytucje, infrastrukturę krytyczną i przedsiębiorstwa. Przykłady operacji takich jak amerykańsko-izraelska kampania Olympic Games przeciwko irańskiemu programowi nuklearnemu, rosyjski atak NotPetya czy chińska operacja Cloud Hopper wskazują, że cyberkonflikty mogą mieć globalne skutki polityczne i gospodarcze.

Analiza regulacji międzynarodowych, w tym Karty Narodów Zjednoczonych oraz Konwencji Budapesztańskiej, ujawnia znaczące luki w prawie międzynarodowym – w szczególności brak skutecznych mechanizmów przypisywania odpowiedzialności państwom za cyberagresję i egzekwowania sankcji. Dokumenty te koncentrują się głównie na przestępczości indywidualnej (prowadzonej przez osoby fizyczne oraz prawne), pomijając rosnącą skalę działań państwowych w cyberprzestrzeni. W konsekwencji społeczność międzynarodowa nie dysponuje narzędziami prawnymi pozwalającymi na efektywne przeciwdziałanie eskalacji konfliktów w tej domenie.

Autor wskazuje, że wzorem mogą być doświadczenia Sojuszu Północnoatlantyckiego, który uznał, w 2016 roku, cyberprzestrzeń za pełnoprawną domenę operacyjną, oraz tradycja międzynarodowych regulacji obejmujących wcześniej ląd, morze czy przestrzeń powietrzną. Wnioskiem płynącym z przeprowadzonej analizy jest potrzeba przełomu legislacyjnego, który umożliwiłby ochronę cyberprzestrzeni jako wspólnego dobra ludzkości oraz ograniczył destabilizujący wpływ cyberataków na bezpieczeństwo międzynarodowe.

Mateusz Janicki, Uniwersytet Łódzki

Wolność wyznania w zderzeniu kultur: między prawem a rzeczywistością

Tematyką artykułu jest zagadnienie wolności wyznania w kontekście współczesnych zderzeń kulturowych, koncentrując się na dysonansie między ustanowionymi normami prawa międzynarodowego a rzeczywistymi przejawami dyskryminacji i prześladowań na tle religijnym. W obliczu rosnącej sekularyzacji Europy i napływu ludności z odmiennymi tradycjami religijnymi, fundamentalne zasady wolności sumienia i wyzwania są poddawane próbie. Celem pracy jest ocena, w jakim stopniu międzynarodowe instrumenty prawne, zarówno zachodnie, jak i te wywodzące się z kultury islamskiej, są skuteczne w ochronie praw mniejszości religijnych.

W ramach metodologii badawczej autor wykorzystał analizę dokumentów normatywnych, metodę porównawczą oraz analizę konkretnych przypadków. Materiał badawczy obejmuje kluczowe deklaracje i paktów międzynarodowe, opracowania naukowe oraz raporty organizacji monitorujących przestrzeganie wolności religijnej.

Wyniki badań wskazują, że pomimo istnienia wielu dokumentów prawnych, wolność wyznania często pozostaje martwą literą prawa, zwłaszcza w krajach, w których system prawny oparty jest na zasadach religijnych, a nie świeckich. Na przykładzie Turcji i Arabii Saudyjskiej autor wykazał, że chrześcijanie – choć nominalnie chronieni przez międzynarodowe konwencje – doświadczają w praktyce systemowej dyskryminacji i prześladowań. Jednocześnie w Europie, która historycznie jest orędownikiem praw człowieka, obserwuje się wzrost napięć i poparcia dla partii nacjonalistycznych, co stawia pod znakiem zapytania przyszlą ochronę praw mniejszości religijnych.

W podsumowaniu, autor wskazuje na kluczową rolę dialogu międzyreligijnego jako fundamentalnego narzędzia do budowania wzajemnego poszanowania i poprawy sytuacji mniejszości religijnych na świecie. Autor podkreśla, że współpraca liderów religijnych i organizacji międzynarodowych jest niezbędna do skutecznego egzekwowania prawa do wolności wyznania. Ponadto, wnioskuje, że bez silnego zaangażowania, zarówno na poziomie instytucjonalnym, jak i międzyludzkim, normy prawne nie będą w stanie sprostać wyzwaniom, jakie niesie za sobą zderzenie kultur w sferze religijnej.

Paweł Kmieć, Uniwersytet Łódzki, Wydział Ekonomiczno-Socjologiczny

Email: kmiec.kontakt@gmail.com

Role of tourism in economic development of Morocco

This article examines the role of tourism in the economic development of Morocco. It begins by defining the "tourist economy" as a unique market where the consumer travels to the product, driven by a complex interplay of supply (natural assets, infrastructure) and demand (mobile, seasonal). The paper outlines how tourism stimulates national economies through a multiplier effect, job creation, and attracting foreign investment. The core of the analysis is a case study of Morocco, whose attractiveness stems from its rich multicultural history, diverse landscapes, and favourable climate. The paper assesses the country's key development strategies, "Vision 2010" and "Vision 2020". Findings show that while these ambitious plans were not fully realized, they cemented tourism's role as a national priority. Despite strategic shortfalls, the sector saw steady growth from 2000 to 2019, with arrivals increasing by an average of 6% annually. By 2019, tourism accounted for 9.62% of the national income and created approximately 833,000 jobs before the COVID-19 pandemic caused a sharp decline. In conclusion, the development of tourism has had a significant positive impact on Morocco's economy, contributing to a rise in GDP and HDI. However, the article underscores the nation's vulnerability to external shocks and recommends diversifying its sources of income to ensure sustainable and resilient long-term growth.

Zuzanna Czekala, Studenckie Koło Naukowe CommodityLab, Katedra Jakości Produktów Przemysłowych i Opakowań, Instytut Nauk o Jakości, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
Opiekun SKN: dr hab. Renata Dobrucka, prof. UEP

Depilacja laserowa – innowacja w codziennej pielęgnacji czy zbędny wydatek? Perspektywa kobiet

Depilacja laserowa to jedna z najpopularniejszych metod trwałego usuwania owłosienia, która w ostatnich latach zyskała dużą popularność wśród kobiet. Jest uznawana za skuteczne rozwiązanie pozwalające na uzyskanie długotrwałej gładkości skóry i wyeliminowanie problemów związanych z tradycyjnymi metodami, takimi jak podrażnienia czy wrastające włoski. Celem niniejszej pracy była analiza świadomości, doświadczeń oraz opinii konsumentek na temat depilacji laserowej.

Badanie zostało przeprowadzone w formie ankiety internetowej, w której udział wzięło 70 kobiet w różnym wieku, z przewagą osób w wieku 18–25 lat. Kwestionariusz obejmował pytania dotyczące znajomości zabiegu, częstotliwości korzystania z niego, motywacji i barier związanych z jego wyborem, a także oceny skuteczności, komfortu i satysfakcji po wykonanych sesjach.

Uzyskane wyniki wskazują, że większość respondentek zna pojęcie depilacji laserowej, a blisko połowa ma już praktyczne doświadczenia z tym zabiegiem. Najczęściej depilowanymi obszarami ciała były nogi oraz pachy, co pokazuje, że kobiety decydują się głównie na usuwanie owłosienia z miejsc najbardziej problematycznych i wymagających regularnej pielęgnacji. Głównymi motywacjami do podjęcia serii zabiegów była chęć uzyskania długotrwałego efektu gładkiej skóry oraz wygoda, natomiast najczęściej wskazywaną barierą okazały się wysokie koszty.

Wnioski płynące z badania wskazują, że depilacja laserowa jest postrzegana jako nowoczesna, skuteczna i komfortowa metoda usuwania owłosienia, której popularność rośnie zwłaszcza wśród młodych kobiet. Wyniki podkreślają również znaczenie barier finansowych, które pozostają jednym z głównych czynników ograniczających dostępność tej technologii.

Julia Aleksandra Pawelko, Politechnika Białostocka

Ekonomia współdzielenia: jak carsharing, coworking i co-living zmieniają budżet młodych ludzi

Współczesne trendy społeczne i gospodarcze sprawiają, że posiadanie na własność coraz częściej ustępuje miejsca dostępowi do dóbr i usług. Ekonomia współdzielenia opiera się na korzystaniu z zasobów wspólnie, zamiast ich indywidualnego nabywania. Dzięki platformom cyfrowym młodzi ludzie mogą w elastyczny i opłacalny sposób korzystać z transportu (carsharing), przestrzeni mieszkalnej (co-living) oraz biurowej (coworking). Każde z tych rozwiązań redukuje koszty życia, zwiększa elastyczność finansową i sprzyja budowaniu więzi społecznych.

Celem przeprowadzonego badania było poznanie opinii młodych osób na temat korzystania z usług ekonomii współdzielenia oraz określenie ich wpływu na budżet osobisty. Badanie zrealizowano w formie ankiety internetowej, w której udział wzięło 100 respondentów. Pytania dotyczyły częstotliwości korzystania z carsharingu, co-livingu i coworkingu, motywacji użytkowników oraz subiektywnej oceny ich opłacalności.

Wyniki wskazują, że aż 75% uczestników uważa ekonomię współdzielenia za realną formę oszczędzania pieniędzy. Respondenci podkreślają korzyści takie jak brak długoterminowych zobowiązań finansowych, niższe koszty transportu i mieszkania oraz dostęp do profesjonalnej infrastruktury biurowej bez konieczności jej samodzielnego utrzymywania. Zaoszczędzone środki przeznaczone są przede wszystkim na edukację, podróże i rozwój osobisty.

Ekonomia współdzielenia jawi się jako ważny trend kształtujący styl życia młodego pokolenia. Odpowiada ona nie tylko na potrzeby ekonomiczne, ale także na wyzwania ekologiczne i społeczne, stając się alternatywą dla tradycyjnego modelu konsumpcji.

Słowa kluczowe: ekonomia współdzielenia, carsharing, coworking, co-living, młodzi dorośli, budżet

Brajan Wiśniewski, Pomorska Szkoła Wyższa w Starogardzie Gdańskim

Regiony polarne a prawo międzynarodowe-stanowisko Polski i Unii Europejskiej wobec Arktyki i Antarktydy

W artykule podjęto analizę aspektów prawnych regulujących działalność człowieka w dwóch kluczowych obszarach polarnych: Antarktydzie i Arktyce. Antarktyda, która jest przedmiotem Traktatu Antarktycznego z 1959 r., jest przykładem unikalnej formy zarządzania międzynarodowego, w której nacisk kładzie się na pokojowe wykorzystanie i ochronę środowiska. Z kolei Arktyka, na której terytorium znajdują się suwerenne państwa, jest obszarem dynamicznych zmian geopolitycznych, związanych z roszczeniami terytorialnymi, eksploatacją zasobów naturalnych i ochroną praw ludów tubylczych. W artykule przeanalizowano genezę i ewolucję ram prawnych regulujących oba regiony, a także współczesne wyzwania wynikające z postępujących zmian klimatycznych i wzrostu zainteresowania gospodarczego tymi obszarami. Praca ta ma na celu ocenę skuteczności istniejących mechanizmów prawnych oraz określenie potencjalnych kierunków przyszłych regulacji.

Słowa kluczowe: Antarktyda, Arktyka, Polska, Unia Europejska, geopolityka, prawo międzynarodowe

dr Małgorzata Grabowska

E-mail: goskagrab@gmail.com

Poczucie szczęścia a komunikacja w związkach wśród użytkowników komunikatora Gadu – Gadu

Na wstępie niniejszego artykułu pt. „Poczucie szczęścia a komunikacja w związkach wśród użytkowników komunikatora Gadu – Gadu” omówiono termin szczęście, bowiem dla każdego człowieka szczęście oznacza coś innego. Każdy szczęście rozumie i postrzega inaczej. Następnie skupiono się na zagadnieniu komunikacji w związkach.

Z kolei, w paragrafie „Materiał i metody” skoncentrowano się na charakterystyce dwóch narzędzi badawczych wykorzystanych w trakcie badań przeprowadzonych wśród 13 – stu mężczyzn – użytkowników komunikatora Gadu – Gadu, którzy przeważnie są w związkach. Te metody to: Kwestionariusz Komunikacji Małżeńskiej (KKM) autorstwa M. Plopy i M. Kazimierczak oraz Oksfordzki Test Szczęścia w polskiej adaptacji A. Podlaskiej (2004), K. Lisowska oraz R. Poprawy (2012). Dodatkowo autorka artykułu – dr Małgorzata Grabowska, prowadząc badania zadała użytkownikom Komunikatora Gadu – Gadu jedno pytanie otwarte cytując: „Jak wygląda u Ciebie komunikacja w związku”, na które odpowiedzi zdecydowały się udzielić, tylko nieliczne osoby badane.

Zaś, w paragrafie „Wyniki badań” zaprezentowano cel badań oraz rezultaty badań własnych. Celem badań jest ukazanie związku pomiędzy poczuciem szczęścia odczuwanym przez osoby badane a ich stylem komunikacji w związkach. Rezultaty badań własnych pokazują, że pomiędzy ogólnym poczuciem szczęścia, zadowolenia z życia odczuwanym przez osoby badane a stylem komunikacji w związkach opartym na wsparciu, zaangażowaniu i deprecjacji nie ma związku istotnego statystycznie. Ponadto, rezultaty badań wskazują także, że pomiędzy odczuwanym poczuciem szczęścia, zadowolenia z życia, a stylem komunikacji opartej na wsparciu zorientowanym na samopoczucie partnera i na problemy partnera, czy też zaangażowaniu zorientowanym na samopoczucie partnera oraz wyrażaniu emocji wobec partnera, również nie ma współzależności istotnej statystycznie.

Słowa kluczowe: szczęście, związek, komunikacja, komunikator Gadu – Gadu, użytkownicy Gadu – Gadu, media społecznościowe, Internet

Karolina Wolszczak, Studenckie Koło Naukowe CommodityLab, Katedra Jakości Produktów Przemysłowych i Opakowań, Instytut Nauk o Jakości, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Opiekun SKN: dr hab. Renata Dobrucka, prof. UEP

Konsumencka ocena naturalnych dezodorantów

Współczesny rynek kosmetyczny charakteryzuje się dynamicznym rozwojem segmentu produktów naturalnych, co jest wynikiem rosnącej świadomości konsumentów w obszarze zdrowia oraz ochrony środowiska. Szczególnym zainteresowaniem cieszą się naturalne dezodoranty, które postrzegane są jako alternatywa dla konwencjonalnych dezodorantów i antyperspirantów zawierających związki budzące kontrowersje, m.in. sole aluminium, parabeny czy syntetyczne substancje zapachowe. Prezentacja podejmuje analizę składu i właściwości naturalnych dezodorantów, a także bada opinie konsumentów na temat ich jakości, skuteczności oraz wpływu na komfort codziennego użytkowania. Część badawcza opiera się na wywiadach przeprowadzonych w grupie młodych konsumentek w wieku 20–25 lat, które posiadają doświadczenie w stosowaniu naturalnych dezodorantów. Uzyskane wyniki wskazują, iż głównymi czynnikami determinującymi wybór tego typu produktów są: unikanie syntetycznych składników, pozytywne rekomendacje z mediów społecznościowych, a także preferencje etyczne, takie jak wspieranie marek cruelty-free. Badane osoby akcentowały przede wszystkim zalety naturalnych dezodorantów, w tym łagodność działania, ograniczone ryzyko podrażnień oraz subtelny, naturalny zapach. Jednocześnie zwrócono uwagę na ograniczoną trwałość ochrony w porównaniu z kosmetykami konwencjonalnymi, co wskazuje na potrzebę dalszego doskonalenia receptur. Wnioski z analizy potwierdzają, że naturalne dezodoranty są postrzegane jako świadomy wybór konsumencki, łączący aspekty zdrowotne, ekologiczne i etyczne. Segment ten posiada znaczący potencjał rozwojowy, a jego przyszłość zależeć będzie od zdolności producentów do podnoszenia skuteczności produktów, zwiększania ich dostępności rynkowej oraz utrzymania proekologicznego charakteru opakowań.

Monika Brol, Uniwersytet im. Jana Długosza w Częstochowie

Rozwój oraz bariery rozwoju mikroprzedsiębiorstw

Gospodarka rynkowa w Polsce opiera się przede wszystkim na dominacji własności prywatnej oraz silnej pozycji mikro, małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), które odgrywają kluczową rolę w procesie produkcji dóbr i świadczenia usług. Struktura sektora MŚP, w szczególności relacje pomiędzy liczbą mikroprzedsiębiorstw a firmami małymi i średnimi, podlega stałym zmianom, odzwierciedlając dynamikę polskiego rynku.

Mikro- i małe firmy, choć zazwyczaj funkcjonują w ograniczonym zasięgu lokalnym, są niezwykle liczne, co nadaje sektorowi MŚP strategiczne znaczenie dla rozwoju gospodarki. To właśnie te podmioty są postrzegane jako główni twórcy nowych miejsc pracy, źródło innowacji oraz czynnik sprzyjający powstawaniu zdrowej konkurencji. Rywalizacja pomiędzy nimi wymusza podnoszenie jakości produktów i usług, zgodnie z oczekiwaniami konsumentów.

Zaletą małych i mikroprzedsiębiorstw jest wysoka elastyczność – szybkie dostosowanie się do zmian popytu, łatwość modyfikacji profilu działalności czy nawet relokacji firmy. Zarządzanie mniejszym podmiotem jest także prostsze i mniej biurokratyzowane niż w dużych przedsiębiorstwach. Jednocześnie wiele z nich współpracuje z większymi firmami jako podwykonawcy, co umożliwia im dostęp do nowych rynków i technologii.

Sektor MŚP stanowi fundament wzrostu gospodarczego oraz postępu technologicznego, zwłaszcza w warunkach globalnej konkurencji. Rozwój tych podmiotów sprzyja innowacyjności i dywersyfikacji gospodarki, a także zwiększa jej odporność na kryzysy.

Warto podkreślić, że przedsiębiorstwa z sektora MŚP napotykają również na liczne bariery rozwojowe. Do najczęściej wymienianych należą: ograniczony dostęp do kapitału i finansowania inwestycji, wysokie koszty prowadzenia działalności, nadmierne obciążenia biurokratyczne i podatkowe, a także trudności w pozyskiwaniu wykwalifikowanych pracowników. W kontekście rosnącej konkurencji globalnej wyzwaniem staje się również konieczność szybkiej digitalizacji i wdrażania nowoczesnych technologii.

Monika Sijko-Szpańska¹, Aleksandra Dmitrowicz¹, Iwona Mystkowska²

¹Akademia Bialska im. Jana Pawła II, Regionalne Centrum Badań Środowiska, Rolnictwa i Technologii Innowacyjnych EKO-AGRO-TECH, Biała Podlaska

²Akademia Bialska im. Jana Pawła II, Wydział Nauk o Zdrowiu, Zakład Dietetyki, Biała Podlaska

Analiza zawartości makro- i mikroelementów w kawie parzonej różnymi metodami

Skład chemiczny kawy zależy od wielu czynników, a ich wzajemne oddziaływania utrudniają jednoznaczną ocenę wpływu poszczególnych zmiennych. Celem badania była kompleksowa ocena wpływu wybranych metod parzenia kawy na jej profil składników mineralnych, z uwzględnieniem szerokiego spektrum zmiennych surowcowych i technologicznych. Analizie poddano 18 różnych rodzajów kaw, różniących się gatunkiem (Arabica, Robusta, blendy), stopniem palenia (jasny, średni, ciemny) oraz pochodzeniem (jednorodne lub mieszane). Badanie obejmowało cztery metody parzenia: Espresso, metoda tradycyjna, French Press oraz V60. Zawartość wybranych składników mineralnych oznaczono przy użyciu spektrometrii emisyjnej ze wzbudzeniem w plazmie indukcyjnie sprzężonej (ICP-OES), obejmując makroelementy (wapń, potas, magnez, sód, fosfor) oraz mikroelementy (żelazo i cynk).

Analiza wykazała, że zarówno metoda parzenia kawy (Espresso, metoda tradycyjna, French Press i V60), jak i gatunek ziaren (Arabica, Robusta, blend), istotnie wpływają na profil chemiczny otrzymywanych naparów. Metoda Espresso charakteryzowała się najwyższą zawartością potasu, magnezu i fosforu. Z kolei metoda V60 wyróżniała się wysoką zawartością wapnia, żelaza i sodu. Metody French Press i metoda tradycyjna wykazywały wartości pośrednie. Wyższą zawartość magnezu odnotowano w naparach z ziaren Arabica, natomiast blendy wykazywały parametry pośrednie, odzwierciedlające udział poszczególnych gatunków. Natomiast stopień palenia i pochodzenie geograficzne ziaren nie wpływały istotnie na skład chemiczny naparu. Napar z kawy może stanowić źródło składników mineralnych, a wyniki naszego badania pokazują, że udział jednej porcji w pokryciu dziennego zapotrzebowania, w odniesieniu do wytycznych EFSA, był niski (do około 2,5%), natomiast przy spożyciu większej liczby porcji wzrastał, szczególnie w przypadku żelaza w naparze przygotowanym metodą V60.

Otrzymane wyniki mogą być pomocne dla konsumentów i producentów kawy, wspierając podejmowanie świadomych decyzji oraz doskonalenie metod parzenia.

Martyna Zemla, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

E-mail: martyna_zemla@o2.pl

Strategie podejmowane w ramach konkurencji w branży beauty

Celem niniejszej pracy jest analiza strategii konkurencyjnych stosowanych w branży beauty, ze szczególnym uwzględnieniem roli competitive intelligence (CI) jako narzędzia wspierającego budowanie przewagi rynkowej. Branża kosmetyczna, charakteryzująca się dużą dynamiką, krótkim cyklem życia produktów i silnym wpływem mediów społecznościowych, stanowi przykład sektora, w którym adaptacyjność i innowacyjność są kluczowe dla utrzymania pozycji rynkowej. W opracowaniu omówiono definicję oraz znaczenie CI, wskazując, że pozwala ono nie tylko na analizę działań konkurencji, lecz także na proaktywne wykrywanie szans i zagrożeń oraz przewidywanie nadchodzących trendów. Analiza wybranych studiów przypadku - takich marek jak The Ordinary i L'Oréal pokazuje różnorodne podejścia do rywalizacji. The Ordinary buduje swoją przewagę dzięki prostocie, transparentności i niskiej cenie, podczas gdy L'Oréal inwestuje w innowacje technologiczne, rozwój omnichannel oraz wykorzystanie sztucznej inteligencji. Porównanie tych strategii wskazuje, że skuteczne mogą być zarówno modele oparte na minimalizmie i dostępności, jak i te bazujące na globalnej skali oraz technologicznej innowacyjności. Wnioskiem ogólnym jest stwierdzenie, że kluczowe znaczenie dla sukcesu przedsiębiorstw beauty ma spójność strategii z wartościami marki oraz umiejętność reagowania na oczekiwania konsumentów. Praca podkreśla również znaczenie etycznego i odpowiedzialnego wdrażania nowych technologii, w tym AI, a także rosnącą rolę trendów związanych ze zrównoważonym rozwojem i clean beauty.

Tomasz Burkat, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Funkcjonowanie instrumentów pochodnych na rynku finansowym

Celem artykułu jest kompleksowe przedstawienie zasad funkcjonowania instrumentów pochodnych na rynku finansowym. Opracowanie powstało w oparciu o metodę analizy i krytyki literatury przedmiotu, źródeł naukowych oraz aktów prawnych.

W pierwszej części pracy scharakteryzowano strukturę, podział i funkcje rynków finansowych, omawiając kluczowe pojęcia, takie jak efektywność informacyjna, ryzyko rynkowe oraz główni uczestnicy obrotu. Następnie opisano podstawowe instrumenty finansowe, w tym akcje i obligacje, które często stanowią aktywa bazowe dla derywatów. Główna część analizy została poświęcona szczegółowemu omówieniu mechanizmów działania najważniejszych instrumentów pochodnych: opcji, kontraktów terminowych typu futures i forward oraz swapów. Wyjaśniono w niej ich klasyfikację, sposoby rozliczania oraz specyfikę obrotu giełdowego i pozagiełdowego (OTC).

W podsumowaniu podkreślono wieloaspektową rolę instrumentów pochodnych, które służą zarówno do zabezpieczania pozycji (hedging), jak i do celów spekulacyjnych, co napędza płynność na rynkach. Wskazano również, że ciągły rozwój derywatów jest stymulowany przez innowacje technologiczne i globalizację, a przyszłe trendy mogą być związane z cyfryzacją aktywów, sztuczną inteligencją oraz czynnikami zrównoważonego rozwoju (ESG).

Zuzanna Klimek, Studenckie Koło Naukowe CommodityLab, Katedra Jakości Produktów Przemysłowych i Opakowań, Instytut Nauk o Jakości, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
E-mail: zuzaklimek09@gmail.com

Opiekun SKN: dr hab. Renata Dobrucka, prof. UEP

Granie zespołowe – zarządzanie ludźmi w e-sporcie na przykładzie profesjonalnych organizacji gamingowych

E-sport jako dynamicznie rozwijająca się branża stawia przed menedżerami nowe wyzwania w obszarze zarządzania zespołami. Profesjonalne drużyny gamingowe, podobnie jak zespoły w tradycyjnych organizacjach, wymagają skutecznego przywództwa, zarządzania emocjami, motywacją i współpracą. Ze względu na intensywny stres, młody wiek graczy oraz presję wyników, zarządzanie ludźmi w e-sporcie ma swoją specyfikę.

Celem prezentacji jest omówienie wyzwań i praktyk związanych z zarządzaniem zespołami w profesjonalnym e-sporcie, na podstawie analizy struktur organizacyjnych oraz modeli funkcjonowania znanych organizacji gamingowych.

Opracowanie opiera się na przeglądzie dostępnej literatury, raportów branżowych oraz studiów przypadku wybranych drużyn e-sportowych (m.in. G2 Esports, Team Liquid, Fnatic, Karmin Corp). Analizie poddano obszary takie jak: rola trenera, znaczenie psychologa sportowego, style komunikacji, zarządzanie konfliktem oraz wpływ lidera na wyniki zespołu.

W profesjonalnych organizacjach e-sportowych coraz częściej wprowadza się elementy klasycznego zarządzania zasobami ludzkimi: podział ról, coaching, team building i opiekę psychologiczną. Zauważalny jest również rozwój roli menedżera zespołu, który łączy funkcje organizacyjne, motywacyjne i komunikacyjne. Efektywne zarządzanie wpływa bezpośrednio na wyniki drużyny, stabilność składu i relacje wewnętrzne.

Zuzanna Klimek, Studenckie Koło Naukowe CommodityLab, Katedra Jakości Produktów Przemysłowych i Opakowań, Instytut Nauk o Jakości, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu
E-mail: zuzaklimek09@gmail.com

Opiekun SKN: dr hab. Renata Dobrucka, prof. UEP

Lakier lakierowi nierówny – jak zmieniała się technologia i wymagania konsumentów

Lakiery odgrywają ważną rolę w zabezpieczaniu i estetyce produktów, zwłaszcza w przemyśle motoryzacyjnym. Ich skład chemiczny i technologia produkcji znacząco zmieniały się na przestrzeni lat, odpowiadając na rosnące wymagania konsumentów oraz regulacje środowiskowe.

Celem pracy jest analiza rozwoju technologii lakierniczych oraz zmieniających się oczekiwań użytkowników wobec trwałości, wyglądu i ekologii powłok lakierniczych.

Opracowanie powstało na podstawie przeglądu literatury naukowej i raportów branżowych dotyczących rodzajów lakierów, ich właściwości, wpływu na środowisko oraz trendów konsumenckich.

Z biegiem czasu lakiery ewoluowały od prostych rozwiązań ochronnych do zaawansowanych systemów funkcjonalnych. Obecnie dominują formuły akrylowe, poliuretanowe i wodne, a coraz częściej wykorzystywane są także nanokompozyty. Wzrosło zainteresowanie powłokami ekologicznymi, a decyzje zakupowe coraz częściej zależą od postrzeganej jakości i przekazu marketingowego, nie tylko parametrów technicznych.

Patrycja Zychowicz, Aleksandra Grzesiak, Uniwersytet Jana Długosza, Collegium Medicum im. dr. W. Biegańskiego

E-mail: patrycja_zychowicz@o2.pl, aleksandrgrzesiak2003@wp.pl

Medicinal properties of *mangifera indica* leaves

Mango leaves (*Mangifera indica* L.) have a long history in traditional Asian medicine, particularly in Ayurveda, for the treatment of gastrointestinal, respiratory, and dermatological ailments. Phytochemical analyses confirm that the leaves are rich in bioactive compounds, including mangiferin, flavonoids, tannins, saponins, alkaloids, and phenolic compounds, in addition to essential vitamins and minerals. These constituents underlie a wide spectrum of pharmacological activities demonstrated in preclinical and clinical studies. The experimental data suggest that there are significant antidiabetic effects, including improved glucose tolerance and protection of pancreatic β -cells. In addition, there is potent antibacterial activity against both sensitive and multidrug-resistant pathogens. Mango leaf extracts have been shown to promote wound healing, primarily through the combined action of tannins, flavonoids, and saponins. In addition, mango leaf extracts exhibit hepatoprotective and anti-inflammatory properties by modulating oxidative stress and inflammatory pathways. In vitro and in vivo studies have underscored the anticancer potential of mangiferin, which has been shown to modulate critical signaling pathways. Moreover, standardized extracts have exhibited neuroprotective and cognition-enhancing effects in human trials. A series of toxicological assessments have been conducted, and the results indicate that the substance in question exhibits a favorable safety profile. These findings support the hypothesis that the substance has the potential to serve as a natural therapeutic agent. Collectively, mango leaves signify a potentially valuable source of phytochemicals, exhibiting a wide range of health benefits. This suggests a promising avenue for exploration into the development of dietary supplements and phytopharmaceuticals, with the objective of preventing and managing chronic diseases.

Mateusz Gawron, Uczelnia państwowa im. Jana Grodka w Sanoku

Cyberbezpieczeństwo jako wyzwanie dla bezpieczeństwa wewnętrznego państwa

W prezentacji omówiono kluczowe pojęcia związane z cyberbezpieczeństwem, takie jak poufność, integralność, dostępność, autentyczność, niezaprzeczalność, prywatność i odporność systemów. Przedstawiono główne rodzaje cyberzagrożeń – ataki hakerskie, ransomware, phishing, DDoS – oraz ich skutki dla infrastruktury krytycznej państwa, w tym energetyki, transportu, finansów, służby zdrowia i edukacji.

Szczególną uwagę poświęcono roli cyberprzestępczości zorganizowanej, dezinformacji, fake newsów oraz botów internetowych w destabilizacji społeczeństwa i procesów demokratycznych. Omówiono także przykłady cyberataków państwowych oraz mechanizmy obrony państwa, w tym strategie technologiczne, prawne, edukacyjne i współpracę międzynarodową.

Celem prezentacji jest pokazanie, że cyberbezpieczeństwo jest integralnym elementem bezpieczeństwa wewnętrznego państwa, którego zaniedbanie prowadzi do realnych strat społecznych, gospodarczych i politycznych. Wnioski podkreślają konieczność kompleksowej ochrony systemów cyfrowych oraz świadomego uczestnictwa obywateli w bezpieczeństwie cyfrowym.

Mateusz Gawron, Uczelnia państwowa im. Jana Grodka w Sanoku

Rola służb specjalnych i formacji mundurowych w zapewnianiu bezpieczeństwa wewnętrznego

Prezentacja „Rola służb specjalnych i formacji mundurowych w zapewnianiu bezpieczeństwa wewnętrznego – współpraca policji, straży granicznej, ABW i wojska w sytuacjach kryzysowych” ma na celu kompleksowe przedstawienie funkcjonowania systemu bezpieczeństwa wewnętrznego w Polsce. W ramach prezentacji omówione zostaną kluczowe zadania, kompetencje oraz struktury najważniejszych służb odpowiedzialnych za ochronę porządku publicznego, granic państwowych oraz obywateli. Szczególna uwaga poświęcona zostanie roli Policji, Straży Granicznej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Wojska Polskiego, Wojsk Obrony Terytorialnej oraz Państwowej i Ochotniczej Straży Pożarnej.

Prezentacja podkreśli znaczenie efektywnej współpracy i koordynacji działań tych formacji, która jest niezbędna do skutecznego reagowania na różnorodne zagrożenia wewnętrzne, takie jak terroryzm, cyberprzestępczość, kryzysy migracyjne, katastrofy naturalne i technologiczne czy pandemie. Omówione zostaną również wyzwania współczesnego świata, które wymuszają stosowanie zaawansowanych technologii, nowoczesnych systemów komunikacyjnych oraz stałe podnoszenie kompetencji i doskonalenie procedur operacyjnych.

Ponadto prezentacja ukaże mechanizmy współpracy między służbami, takie jak centra zarządzania kryzysowego, wspólne ćwiczenia, wymiana informacji oraz plany operacyjne, które pozwalają na szybkie i skoordynowane działania w sytuacjach kryzysowych. Przykłady z praktyki, w tym reakcje na kryzys migracyjny czy działania antyterrorystyczne, zobrazują, jak integracja działań formacji mundurowych i służb specjalnych przekłada się na realne bezpieczeństwo państwa i jego obywateli.

Podsumowując, prezentacja wskazuje, że systemowe, wielopłaszczyznowe podejście oparte na współpracy i profesjonalizmie jest fundamentem skutecznej ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego, które stanowi podstawę stabilności i rozwoju demokratycznego państwa.

Mateusz Gawron, Uczelnia państwowa im. Jana Grodka w Sanoku

Terroryzm i ekstremizm wewnętrzny

Prezentacja „Terroryzm i ekstremizm wewnętrzny – analiza współczesnych zagrożeń, metody przeciwdziałania oraz przykłady działań prewencyjnych” ma na celu kompleksowe przedstawienie problematyki terroryzmu i ekstremizmu w XXI wieku. Zawiera definicje podstawowych pojęć, charakterystykę współczesnych zagrożeń, analizę przyczyn i czynników sprzyjających radykalizacji, a także omówienie psychologicznych mechanizmów prowadzących do działań ekstremistycznych.

W pracy przedstawiono formy terroryzmu – religijny, polityczny, ideologiczny, separatystyczny, cyberterroryzm i bioterroryzm – oraz formy ekstremizmu wewnętrznego, w tym polityczny, rasistowski/nacjonalistyczny, religijny/fundamentalistyczny, ekologiczny i społeczno-ekonomiczny. Omówiono skutki terroryzmu i ekstremizmu dla społeczeństwa, polityki państw i gospodarki, a także wyzwania związane z balansowaniem bezpieczeństwa i praw obywatelskich w państwach demokratycznych.

W części praktycznej przedstawiono metody przeciwdziałania terroryzmowi i ekstremizmowi, w tym programy deradykalizacji, edukację społeczną, monitoring treści online, współpracę międzynarodową oraz działania prewencyjne realizowane w Europie i na świecie. Podkreślono znaczenie adaptacji strategii prewencyjnych do zmieniających się zagrożeń, zwłaszcza w obszarze cyberprzestrzeni.

Prezentacja ma charakter interdyscyplinarny i uwzględnia aspekty prawne, społeczne, psychologiczne, technologiczne i międzynarodowe, stanowiąc kompleksowy przegląd współczesnych zagrożeń terroryzmem i ekstremizmem oraz sposobów ich ograniczania.

Mateusz Gawron, Uczelnia państwowa im. Jana Grodka w Sanoku

Zarządzanie kryzysowe w sytuacjach klęsk żywiołowych i katastrof – system reagowania, współpraca instytucji, rola społeczeństwa

Prezentacja „Zarządzanie kryzysowe w sytuacjach klęsk żywiołowych i katastrof – system reagowania, współpraca instytucji, rola społeczeństwa” kompleksowo omawia zagadnienia związane z przygotowaniem, reagowaniem i odbudową po katastrofach naturalnych, technologicznych i hybrydowych.

Praca przedstawia definicję zarządzania kryzysowego, jego cele oraz rodzaje kryzysów, a także znaczenie prewencji, planowania awaryjnego i współpracy instytucji państwowych, samorządowych, organizacji pozarządowych oraz społeczeństwa. Omówiono systemy wczesnego ostrzegania, logistykę, komunikację kryzysową, rolę edukacji, technologii oraz finansowania działań ratunkowych.

Prezentacja wykorzystuje przykłady realnych katastrof z różnych części świata, takich jak powódź w Niemczech 2021 r., huragan Katrina 2005 r., pożary w Australii 2019–2020, pandemia COVID-19 czy katastrofa nuklearna w Fukushima 2011 r., aby wskazać wnioski płynące z doświadczeń historycznych.

Celem prezentacji jest ukazanie wieloaspektowości zarządzania kryzysowego, podkreślenie roli współpracy między instytucjami oraz społeczeństwem, a także znaczenia nowoczesnych technologii i edukacji w minimalizacji skutków katastrof.

Patrycja Stańczak, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Nauk Ekonomicznych, Instytut Nauk o Zarządzaniu i Jakości
E-mail: 165082@student.uwm.edu.pl

Świadomość i ocena inicjatyw ekologicznych w przedsiębiorstwie kurierskim xyz w opinii pracowników

Wraz z rosnącym znaczeniem zrównoważonego rozwoju w logistyce i transporcie, szczególnie w branży kurierskiej, świadomość ekologiczna pracowników staje się kluczowym elementem skuteczności działań proekologicznych w przedsiębiorstwie. Celem badania była identyfikacja poziomu świadomości oraz oceny efektywności inicjatyw ekologicznych w firmie kurierskiej XYZ z perspektywy jej personelu, a także analiza barier utrudniających wdrażanie działań proekologicznych i gotowości pracowników do aktywnego uczestnictwa w takich inicjatywach. Badanie ankietowe przeprowadzono w sierpniu 2025 r. za pomocą kwestionariusza ankiety wśród pracowników jednego z oddziałów firmy kurierskiej, w tym kurierów, pracowników magazynu, biura oraz kierowców tras dalekich. Zakres analizy obejmował ocenę poszczególnych inicjatyw ekologicznych, postrzegane bariery oraz motywację i gotowość do zaangażowania w działania proekologiczne. Dane poddano analizie ilościowej o charakterze opisowym, stosując rozkład procentowy w celu zobrazowania dominujących opinii oraz różnic w odpowiedziach w obrębie badanej grupy.

Wyniki badania wskazały, że najwyżej oceniane zostały inicjatywy widoczne w codziennej pracy, takie jak wprowadzanie pojazdów elektrycznych oraz optymalizacja tras. Natomiast działania edukacyjne oraz te, które mają mniej bezpośredni wpływ na obowiązki pracowników, uzyskały niższe oceny. Najważniejsze bariery obejmowały brak infrastruktury, wysokie koszty inwestycji oraz ograniczoną komunikację, co podkreśla potrzebę zintegrowanego podejścia łączącego inwestycje, edukację oraz motywację personelu. Zauważono także, że gotowość pracowników do aktywnego uczestnictwa w inicjatywach proekologicznych jest stosunkowo wysoka. Wzmocnienie jej systemem motywacyjnym, może dodatkowo poprawić odbiór działań oraz ich skuteczność.

Wnioski płynące z badania pokazują, że efektywność działań proekologicznych w przedsiębiorstwie XYZ zależy od równoczesnego podniesienia świadomości pracowników, zapewnienia praktycznych ułatwień w codziennej pracy oraz wdrożenia adekwatnych zachęt.

Takie podejście sprzyja trwałemu wdrażaniu zmian, wzmacnia kulturę proekologiczną w organizacji i wspiera realizację strategii zrównoważonego rozwoju w logistyce kurierskiej.

Szymon Majca, Akademia Marynarki Wojennej im. Bohaterów Westerplatte w Gdyni

Hybrydowe Podejście Deep Learning do Detekcji Masek Ochronnych w Czasie Rzeczywistym z Wykorzystaniem YOLOv8 i MobileNetV2

W kontekście rosnącego zapotrzebowania na automatyzację procesów nadzoru epidemiologicznego, celem niniejszej pracy było opracowanie, implementacja i weryfikacja wysoce efektywnego systemu do detekcji maseczek ochronnych w czasie rzeczywistym, zdolnego do precyzyjnej identyfikacji obecności lub braku maseczki na twarzach osób w polu widzenia kamery.

Zaproponowane rozwiązanie opiera się na hybrydowej architekturze głębokiego uczenia, która synergicznie łączy dwa wyspecjalizowane modele neuronowe: YOLOv8n-face do szybkiej lokalizacji twarzy oraz autorski klasyfikator oparty na architekturze MobileNetV2. Model klasyfikacyjny wytrenowano z wykorzystaniem techniki uczenia transferowego, gdzie do zamrożonej bazy z wagami ImageNet dołączono nową głowę klasyfikacyjną.

Proces treningu, przeprowadzony na publicznie dostępnym zbiorze danych, wzbogacono o zaawansowane techniki augmentacji danych, w tym losowe obroty, przesunięcia i odbicia lustrzane, w celu zwiększenia zdolności generalizacji modelu.

Ewaluacja modelu wykazała osiągnięcie wysokiej skuteczności, z dokładnością na zbiorze walidacyjnym przekraczającą 90%. Testy w czasie rzeczywistym potwierdziły płynność działania oraz poprawność predykcji, w tym bezbłędne rozróżnianie osób z prawidłowo założoną maseczką, bez maseczki, a także, co istotne, klasyfikowanie nieprawidłowo noszonej osłony jako jej braku, zgodnie z założeniami funkcjonalnymi.

Przeprowadzone badania dowiodły, że połączenie specjalistycznych modeli stanowi skuteczne podejście do problemu, a opracowane rozwiązanie jest gotowe do implementacji w praktycznych zastosowaniach, takich jak systemy kontroli dostępu czy monitorowania bezpieczeństwa.

Słowa kluczowe: detekcja maseczek, uczenie głębokie, YOLOv8, MobileNetV2, wizja komputerowa, transfer learning, klasyfikacja obrazów, sieci konwolucyjne.

Izabela Kordiak, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Nowoczesne etykiety w kontekście zrównoważonego rozwoju i gospodarki cyrkularnej

Nowoczesne etykiety: projektowane z myślą o recyklingu, inteligentne – oparte na kodach QR, RFID, NFC czy wskaźnikach świeżości – stają się jednym z kluczowych elementów opakowań dostosowanych do zasad zrównoważonego rozwoju i gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ). Integrują one cały wachlarz funkcji: informacyjnych, identyfikacyjnych, logistycznych, marketingowych, ochronnych, środowiskowych oraz regulacyjnych, wspierając przejście od liniowego modelu "take-make-waste" do systemu, w którym surowce zachowują wartość w obiegu możliwie najdłużej (GOZ w Praktyce, 2022; Hutton, 2025).

Celem prezentacji jest ukazanie genezy i ewolucji etykiet – od tradycyjnych nośników danych do cyfrowych „paszportów produktu”, identyfikacja kluczowych obszarów badawczych w tym zakresie oraz omówienie przykładów wdrożeń etykiet wspierających GOZ.

Zastosowano tradycyjny przegląd literatury naukowej i branżowej, analizę regulacji prawnych oraz studia przypadków wybranych przedsiębiorstw.

Analizy potwierdzają, że zoptymalizowane na etapie projektu etykiety zwiększają odzysk materiałów PET i HDPE oraz obniżają emisje gazów cieplarnianych. Ponadto inteligentne etykiety podnoszą przejrzystość łańcucha wartości i silniej angażują konsumentów w cały cykl życia nabywanego produktu. Wskaźniki świeżości umieszczane na opakowaniach pozwalają dynamicznie korygować termin przydatności do spożycia, ograniczając w ten sposób marnotrawstwo żywności. Nowe europejskie wymogi dotyczące opakowań w gospodarce cyrkularnej dodatkowo wzmacniają presję na projektowanie etykiet wspierających recykling opakowań i gotowych na cyfryzację.

Wnioski wskazują, że nowoczesne etykiety są nie tylko efektywnym narzędziem komunikacji i monitorowania przepływu produktów, lecz także dynamicznym polem badań łączącym inżynierię materiałową, informatykę oraz nauki o zachowaniach konsumentów. Ich dalszy rozwój, wspierany spójnymi regulacjami i postępem technologicznym, będzie kluczowy dla realizacji celów zrównoważonego rozwoju.

Krzysztof Mościan, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie, Wydział Nauk Ekonomicznych, Instytut Nauk o Zarządzaniu i Jakości
E-mail: 182752@student.uwm.edu.pl

Postrzeganie dostępności usług kurierskich na wsi – wyniki badań ankietowych

Wraz z rosnącym znaczeniem usług kurierskich na obszarach wiejskich, dostępność i jakość tych usług stają się kluczowymi czynnikami wpływającymi na codzienne życie mieszkańców. Celem badania była ocena poziomu dostępności usług kurierskich na wsi oraz identyfikacja barier i problemów utrudniających korzystanie z nich. Szczególną uwagę poświęcono liczbie kurierów, dostępności punktów odbioru i automatów paczkowych, czasie dostawy oraz wygodzie i elastyczności obsługi przesyłek. Badanie przeprowadzono w sierpniu 2025 r. metodą bezpośredniego wywiadu ankietowego (PAPI) wśród 100 mieszkańców wybranej wsi X w województwie warmińsko-mazurskim, korzystających z usług kurierskich. Analiza danych miała charakter ilościowy i umożliwiła identyfikację dominujących opinii oraz preferencji respondentów.

Wyniki wskazują na ogólnie pozytywną ocenę dostępności usług, z najwyższymi ocenami dla automatów paczkowych i dostaw do domu. Jednocześnie zidentyfikowano bariery związane z ograniczoną liczbą punktów odbioru, niedostateczną liczbą kurierów oraz koniecznością dojazdu w mniej zurbanizowanych obszarach. Respondenci podkreślali również potrzebę wydłużenia godzin pracy punktów odbioru oraz lepszego rozmieszczenia automatów paczkowych. Zauważono, że niedostateczne systemy śledzenia przesyłek utrudniają pełne korzystanie z usług, szczególnie w przypadku dostaw na terenach oddalonych. Wnioski sugerują potrzebę rozbudowy infrastruktury, zwiększenia liczby kurierów oraz wdrożenia rozwiązań technologicznych, co może zwiększyć komfort korzystania z usług oraz lojalność mieszkańców wobec operatorów kurierskich. Kompleksowe podejście łączące aspekty logistyczne, infrastrukturalne i technologiczne pozwoli na bardziej efektywne dostosowanie usług do potrzeb społeczności wiejskich.

Wioletta Kulik, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Zielone finanse – działalność banków wobec wyzwań klimatycznych

Zmiany klimatyczne są jednym z największych wyzwań współczesnej gospodarki, a sektor bankowy odgrywa kluczową rolę w procesie transformacji energetycznej i budowania zrównoważonej przyszłości. Zielone finanse obejmują instrumenty finansowe i strategie inwestycyjne, które wspierają ochronę środowiska i ograniczają emisję gazów cieplarnianych, m.in. kredyty proekologiczne, zielone obligacje, fundusze ESG oraz doradztwo strategiczne. Celem wystąpienia jest przedstawienie, w jaki sposób banki, poprzez decyzje kredytowe, inwestycyjne i doradcze, stają się katalizatorem zmian w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Analizie poddane zostaną cztery główne filary działań banków: finansowanie projektów OZE i energooszczędnych inwestycji, emisja i obsługa zielonych obligacji, rola doradcza w zakresie ESG oraz obowiązki związane z raportowaniem zgodnie z regulacjami UE (Taksonomia, SFDR, CSRD).

W prezentacji zaprezentowane zostaną przykłady z Polski i Europy, m.in. zielone kredyty mBanku i PKO BP, działalność ESG Hub BNP Paribas Polska, emisja zielonych obligacji skarbowych przez Polskę (2016) czy inicjatywy Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Uwzględnione zostaną również wyzwania, przed którymi stoją banki, takie jak ryzyko kredytowe projektów OZE, brak spójnych danych ESG oraz rosnące koszty raportowania.

Zielone finanse nie są jedynie niszowym segmentem rynku – stają się fundamentem gospodarki przyszłości. Ich rozwój przesądzi o tym, czy Europa i świat osiągną cele neutralności klimatycznej do 2050 roku.

Maria Kowal, Julia Śnita, uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Pierwszy kontakt w procesie psychoterapii – uwarunkowania, znaczenie i implikacje praktyczne

Pierwszy kontakt klienta z psychoterapeutą jest momentem o kluczowym znaczeniu dla przebiegu całego procesu terapeutycznego. To w jego trakcie kształtują się podstawy przymierza terapeutycznego, które – jak wskazywał już Zygmunta Freud – stanowi warunek konieczny skutecznej zmiany. Wystąpienie omawia trzy perspektywy teoretyczne: pięć możliwych źródeł oporu według Johna Enrighta, model relacji pomagania Barbary F. Okun oraz koncepcję przymierza terapeutycznego opisaną przez Ewę Trzebińską. Enright wskazuje, że terapeuta powinien rozpoznać m.in. gotowość klienta do przyjmowania pomocy, rzeczywisty problem, subiektywną ocenę osiągalności celu, poczucie dopasowania do terapeuty oraz istnienie konkurencyjnych motywów utrzymywania problemu. Model Okun akcentuje etapowe budowanie relacji opartej na empatii, jasnym kontrakcie, eksploracji problemu i wspólnym wyznaczaniu celów, wspierane przez rozwinięte umiejętności komunikacyjne i świadomość własnych wartości. Trzebińska podkreśla znaczenie czynników pozaterapeutycznych: warunków oczekiwania, aranżacji gabinetu, autoprezentacji terapeuty oraz świadomości społecznych podobieństw i różnic między partnerami relacji. Integracja tych podejść wskazuje, że skuteczny pierwszy kontakt wymaga równoczesnego zadbania o aspekty emocjonalne, merytoryczne i kontekstowe. Odpowiednio przeprowadzona pierwsza sesja sprzyja redukcji lęku, wzmacnia poczucie bezpieczeństwa i zwiększa szanse na trwałe zaangażowanie klienta w proces zmiany.

Julia Śnita, Maria Kowal, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Psychologiczne uwarunkowania wiary w teorie spiskowe: czynniki indywidualne, sytuacyjne i poznawcze

Wiara w teorie spiskowe jest zjawiskiem powszechnym, obejmującym politykę, naukę, wydarzenia historyczne i codzienne praktyki. Celem prezentacji jest uporządkowanie psychologicznych mechanizmów sprzyjających akceptacji narracji spiskowych z podziałem na trzy wymiary: indywidualny, sytuacyjny i poznawczy. W obszarze różnic indywidualnych omawiamy m.in. prawicowy autorytaryzm, kolektywny narcyzm oraz cechy Mrocznej Triady (narcyzm, makiawelizm, psychopatia), a także religijność, przesadność i wiarę w zjawiska paranormalne. Na poziomie sytuacyjnym kluczowe są okresy kryzysu i niepewności (epidemie, napięcia polityczne), silne utożsamianie się z grupą własną oraz poczucie zagrożenia ze strony grup obcych, które wzmacniają potrzebę prostych, spójnych wyjaśnień. W wymiarze poznawczym analizujemy efekt „wielkiej przyczyny” (skłonność do łączenia wielkich zdarzeń z wielkimi przyczynami), ambiwalencję i towarzyszące jej emocje negatywne, projekcję społeczną (wnioskowanie o intencjach innych na podstawie własnej gotowości do działania), a także tendencję do dostrzegania wzorców w przypadkowych bodźcach. Syntetyzowane wyniki badań wskazują, że teorie spiskowe pełnią funkcję regulacyjną: redukują lęk i przywracają pozorne poczucie kontroli oraz porządku w złożonej rzeczywistości. Zwiększona podatność pojawia się zwłaszcza tam, gdzie ryzyko, niejednoznaczność i brak sprawczości są codziennym doświadczeniem. Zrozumienie tych mechanizmów ma praktyczne konsekwencje dla edukacji, komunikacji publicznej i projektowania interwencji ograniczających dezinformację, a także dla wzmacniania odporności poznawczej poprzez promowanie tolerancji niepewności i krytycznego myślenia.

Klaudia Komarnicka, Uniwersytet Opolski

Prawo do tożsamości – wyzwania i bariery prawne oraz społeczne wobec osób LGBTI

Artykuł analizuje ochronę praw osób LGBTI w Polsce w kontekście standardów prawa międzynarodowego i europejskiego, ze szczególnym uwzględnieniem orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) oraz Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPC). W pracy odniesiono się do międzynarodowych standardów praw człowieka, które wskazują państwom obowiązki w zakresie przeciwdziałania dyskryminacji ze względu na orientację seksualną, tożsamość i ekspresję płciową oraz cechy płciowe.

Omówiono wybrane orzeczenia TSUE i ETPC dotyczące sytuacji osób LGBTI, w tym sprawę Coman przeciwko Rumunii, w której TSUE uznał obowiązek uznawania małżeństw jedнопłciowych zawartych w innym państwie członkowskim w celu przyznania prawa pobytu. Przedstawiono również najnowsze wyroki ETPC wobec Polski, wskazujące naruszenia praw osób LGBTI związane z brakiem instytucjonalnego uznania związków partnerskich i małżeństw jedнопłciowych. Orzeczenia te stanowią ważny punkt odniesienia dla debaty o obowiązkach państw w zakresie zapewnienia równości i ochrony życia rodzinnego.

Artykuł ma na celu pokazanie, że choć ochrona praw osób LGBTI w Polsce napotyka wciąż istotne bariery prawne i społeczne, to rozwój orzecznictwa międzynarodowego i europejskiego oraz przyjmowanie międzynarodowych standardów wskazują kierunek zmian. Analiza wykazuje, że prawo międzynarodowe i europejskie odgrywa coraz bardziej aktywną rolę w kształtowaniu zasad równości i niedyskryminacji, które powinny być skutecznie wdrażane także na poziomie krajowym.

Paweł Dagiel, Dominik Dagiel, Game The Same sp. z o.o.

Gry audio i technologia VSSG: do badań B+R do immersji akustycznej, inkluzywności i zrównoważonej rozrywki

Nasza hipoteza badawcza brzmiała: czy immersja – kluczowe doświadczenie gier cyfrowych – może być osiągnięta wyłącznie za pomocą dźwięku, bez obrazu?

W projekcie badawczo-rozwojowym „Prace B+R w celu opracowania technologii tworzenia gier typu audio”, zrealizowanym przez Game the Same Sp. z o.o., opracowano framework Generators Wirtualnych Scen Dźwiękowych (VSSG). Rozwiązanie to umożliwia graczowi orientację w przestrzeni wirtualnej za pomocą dźwięków, bez użycia obrazu i bez specjalistycznego sprzętu.

W Etapie 1 opracowano Virtual Room Model (VRM) – algorytm dźwięku przestrzennego przetestowany w 6000 próbach z udziałem 150 osób. Poprawność lokalizacji źródeł audio wyniosła 91%, a osoby z dysfunkcjami wzroku osiągały lepsze wyniki niż widzące. W Etapie 2 VRM rozwinęto do pełnego frameworku VSSG, zintegrowanego z Unity i edytorem graficznym. Prosty prototyp gra audio potwierdził skuteczność – 89%. Na tej podstawie powstał prototyp pełnej wersji fabularnej gry dźwiękowej „Detektyw Malinowski”, obejmujący 52 lokacje i ponad 200 efektów audio. Wskaźnik ukończenia gry wyniósł 42% wobec zakładanych 40% i średniej 35% dla gier wideo. Gracze z dysfunkcjami wzroku ukończyli grę częściej niż widzący.

Etap przedwdrożeniowy objął przygotowanie gry do dystrybucji, testy kompatybilności i certyfikację. Analiza obciążeń GPU wykazała średnie zużycie energii podczas 2-godzinnej rozgrywki na poziomie niecałych 18W na godzinę, co w przeliczeniu na 1000 graczy dało 36 kWh – o 80% mniej od zakładanego poziomu dla gier wideo.

Projekt zakończył się na poziomie TRL IX. Spostrzeżenia z projektu obejmują m.in. potwierdzenie immersji akustycznej, paradoks dostępności (lepsze wyniki osób niewidomych), potencjał edukacyjny i rehabilitacyjny technologii oraz nową estetykę sound-first game design.

Agata Jankowska, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Dzień ekologicznego długu

Dzień Długu Ekologicznego (Earth Overshoot Day) wyznacza moment, w którym globalne zużycie zasobów naturalnych przekracza zdolność Ziemi do ich odtworzenia w danym roku. Od tej chwili ludzkość funkcjonuje w oparciu o „kredyt ekologiczny”, co ma poważne konsekwencje dla równowagi środowiskowej i przyszłości kolejnych pokoleń. Data ta wyliczana jest poprzez porównanie biocapacity, czyli zdolności do regeneracji zasobów oraz ecological footprint, określającego skalę presji wywieranej przez człowieka na środowisko. Na przestrzeni dekad obserwujemy systematyczne przyspieszanie tego zjawiska. W 1971 roku Dzień Długu Ekologicznego przypadał dopiero 25 grudnia, natomiast w 2025 roku wyznaczono go już na 24 lipca. Oznacza to, że w niecałe siedem miesięcy wykorzystujemy zasoby przewidziane na cały rok, co zwiększa presję na ekosystemy i przyspiesza zmiany klimatyczne. Różnice między państwami są znaczące. Urugwaj, dzięki transformacji energetycznej opartej na źródłach odnawialnych, należy do krajów najmniej zadłużonych ekologicznie. Przeciwnieństwem jest Katar, którego gospodarka oparta na paliwach kopalnych powoduje jeden z najwyższych śladów ekologicznych na świecie. Polska, z datą przypadającą na 3 maja 2025 roku, wciąż zmaga się z dużym udziałem węgla w energetyce i niską efektywnością energetyczną. W obliczu tych danych kluczowe staje się podejmowanie działań, które mogą opóźnić nadejście Dnia Długu Ekologicznego. Szczególne znaczenie mają rozwój energii odnawialnej, ograniczenie konsumpcji, a w tym redukcja spożycia mięsa oraz wdrażanie gospodarki o obiegu zamkniętym, pozwalającej zmniejszyć emisje i produkcję odpadów. Prezentacja ukazuje zarówno globalną skalę problemu, jak i lokalne praktyki, które mogą przyczynić się do przesunięcia granicy długu ekologicznego. Podkreśla znaczenie świadomych decyzji jednostek oraz systemowych działań politycznych i gospodarczych, które wspólnie mogą zapewnić stabilność środowiskową dla przyszłych pokoleń.

Emilia Koziarz, Akademia Górnośląska im. Wojciecha Korfantego w Katowicach

Przedsiębiorstwo społeczne jako podmiot ekonomii społecznej

Celem artykułu jest przedstawienie przedsiębiorstwa społecznego jako podmiotu ekonomii społecznej wraz z omówieniem kluczowych zagadnień oraz prezentacją fundacji Padre jako jednostki reprezentującej przedsiębiorstwa społeczne. Do przygotowania analizy wykorzystano ustawę z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej, literaturę odnoszącą się do tematyki ekonomii społecznej, raport z badania przedsiębiorstw społecznych, a także inne dane pochodzące ze stron internetowych badanego podmiotu, jak i Departamentu Ekonomii Społecznej. Przyjęta metodologia obejmowała weryfikację powyższych materiałów, przygotowanie porównań w formie wykresów oraz opracowanie wniosków z uzyskanych wyników. Przedsiębiorstwo społeczne (PS) działa na rzecz rozwoju lokalnego oraz realizuje cele w obszarze reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub w sferze usług społecznych. Obecnie funkcjonuje 1565 podmiotów o statusie przedsiębiorstwa społecznego. Jednym z nich jest fundacja Padre, która realizuje działania społecznie użyteczne podejmowane dla osób, które znajdują się w kryzysie psychicznym, socjalnym czy zdrowotnym. Ponadto podmiot ten realizuje zadania na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, osób niepełnosprawnych i w kryzysie związanych z ich dostępem do informacji dotyczących uprawnień pomocy społecznej oraz ochrony zdrowia, jak również pomocy socjalnej, prawnej czy psychologicznej. Fundacja bierze udział w wielu projektach i programach grantowych. Na podstawie zebranych informacji omówiono w artykule najważniejsze pojęcia związane z przedsiębiorstwem społecznym, przedstawiono statystyki dotyczące tych podmiotów w Polsce, jak również zaprezentowano fundację Padre, która realizuje ideę przyświecającą stworzeniu przedsiębiorstwa społecznego.

Natalia Wajdzik, Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Różnice kulturowe w podejściu do oszczędzania i inwestowania: analiza porównawcza Polski, Niemiec, USA, Chin i Singapuru

Celem niniejszego wystąpienia jest analiza różnic kulturowych w podejściu do oszczędzania i inwestowania na przykładzie Polski, Niemiec, Stanów Zjednoczonych, Chin oraz Singapuru. Prezentacja ukazuje, w jaki sposób czynniki kulturowe opisane w modelu Geerta Hofstede – takie jak indywidualizm, dystans władzy, unikanie niepewności, orientacja długoterminowa czy powściągliwość przekładają się na praktyczne zachowania finansowe społeczeństw. Punktem wyjścia jest założenie, że decyzje gospodarcze nie wynikają wyłącznie z racjonalnych przesłanek ekonomicznych, ale są również zakorzenione w wartościach, normach społecznych oraz wzorcach myślenia ukształtowanych przez kulturę.

W analizie podjęto próbę porównania wybranych państw reprezentujących odmienne kręgi cywilizacyjne. Polska i Niemcy ukazują perspektywę europejską, w której widoczna jest tradycja oszczędzania, umiarkowany indywidualizm oraz znacząca rola unikania niepewności. Stany Zjednoczone, charakteryzujące się wysokim poziomem indywidualizmu i kultury konsumpcyjnej, stanowią kontrast wobec społeczeństw azjatyckich. Z kolei Chiny i Singapur, o wysokiej orientacji długoterminowej prezentują nastawienie na akumulację kapitału i bezpieczeństwo finansowe. Porównanie pozwala wskazać, że odmienne wartości kulturowe kształtują zróżnicowane strategie gromadzenia oszczędności oraz struktury portfeli inwestycyjnych.

Wystąpienie ma charakter interdyscyplinarny, łączy elementy ekonomii, finansów, psychologii ekonomicznej i teorii kultury. Analiza teoretyczna zostanie wzbogacona przykładami praktycznymi, które ukazują wpływ czynników kulturowych na decyzje jednostek i gospodarstw domowych. Temat ma znaczenie zarówno naukowe, jak i praktyczne – zrozumienie roli kultury w oszczędzaniu i inwestowaniu jest kluczowe dla instytucji finansowych, biznesu międzynarodowego i polityki gospodarczej. Prezentacja ma na celu ukazanie, że różnice kulturowe stanowią istotny czynnik wyjaśniający zróżnicowanie zachowań ekonomicznych.

Beata Szczawińska, Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie

Tutoring – indywidualna droga rozwoju

Tutoring to głęboka, spersonalizowana forma towarzyszenia człowiekowi w jego rozwoju emocjonalnym, intelektualnym i osobistym. Ma on swoje korzenie w modelu edukacji mistrz– uczeń, znanym już w starożytności.

Metoda ta została na nowo zinterpretowana i zaadaptowana do współczesnych wyzwań edukacyjnych. W centrum procesu tutorskiego znajduje się jednostka – jej potrzeby, potencjał, wartości i cele. Relacja między tutorem a podopiecznym oparta jest na dialogu, zaufaniu oraz autentycznej obecności.

Prezentacja wskazuje konkretne narzędzia i techniki wykorzystywane w pracy tutorskiej, takie jak pytania coachingowe, praca z metaforą, siatka celów czy lista talentów Gallupa. Ukazane zostaje, w jaki sposób tutoring wspiera rozwój samodzielnego myślenia, wewnętrznej motywacji oraz poczucia sprawczości, a także jak tworzy bezpieczną przestrzeń do zadawania pytań, eksperymentowania i popełniania błędów.

Uwaga poświęcona jest także kontaktowi między tutorem a podopiecznym. Nie jest to relacja nauczyciel–uczeń w tradycyjnym rozumieniu, lecz partnerskie towarzyszenie w drodze ku rozwojowi i samopoznaniu. Tutor nie narzuca gotowych rozwiązań, lecz wspiera, zadaje pytania, motywuje i pomaga odnaleźć indywidualną ścieżkę.

To właśnie jakość tej więzi – opartej na zaufaniu, akceptacji i uważności – decyduje o skuteczności i wyjątkowości owej metody. W tutoring u ważniejszy od wyników jest proces – droga, jaką podopieczny przechodzi, odkrywając siebie. W świecie pełnym presji, ocen i porównań tutoring stawia na autentyczność, odpowiedzialność i rozwój w zgodzie z własnymi wartościami. To inwestycja w człowieka – takiego, jakim jest, i takiego, jakim może się stać.

Monika Drzazga, Ewa Gancek, Katarzyna Bębnowicz, Paweł Szajkowski, Uniwersytet Opolski, SKN Amicus

Opiekun: lek. med. Agata Kulkowska-Gaj

Wiele lat bez poprawnej diagnozy - historia pacjentki z rzadką chorobą genetyczną

Wstęp: Zespół Ehlersa-Danlosa jest genetyczną chorobą dziedziczną autosomalnie dominująco, spowodowaną defektem kolagenu i zaburzeniami metabolicznymi tkanki łącznej. Choroba objawia się nadmierną ruchomością stawów, elastycznością skóry oraz kruchością naczyń krwionośnych. Podstawą rozpoznania jest obraz kliniczny oraz genetyka. Opisany przypadek ukazuje istotę szybkiej diagnozy oraz podkreśla znaczenie wielodyscyplinarnego podejścia w kontekście chorób genetycznych.

Opis przypadku: Prezentowany przypadek 35-letniej kobiety, u której po 17 latach od wystąpienia pierwszych dolegliwości rozpoznano zespół Ehlersa-Danlosa. Objawy pojawiły się 2005 roku jako dolegliwości ze strony stawów kolanowych. Po wykonaniu licznych artroskopii, rezonansów magnetycznych, tomografii komputerowej oraz badań laboratoryjnych, nie podejrzewano choroby tkanki łącznej. Pacjentka była konsultowana przez wielu specjalistów, jednak nie stawiali oni rozpoznania. W obrazie klinicznym występowały liczne objawy charakterystyczne dla tej jednostki, szczególnie w obrębie układu ruchu. Podobne symptomy obecne są u ojca pacjentki oraz babci od strony ojca. Podczas ciąży wystąpiły powikłania: skracanie się szyjki macicy, krwawienia oraz nadciśnienie tętnicze. Biorąc pod uwagę powyższe objawy, lekarz podstawowej opieki zdrowotnej zlecił wykonanie pakietu badań genetycznych. Wyniki tych badań wykazały obecność mutacji w genie COL5A1, co potwierdza rozpoznanie i wskazuje na konieczność diagnostyki genetycznej wśród członków rodziny pacjentki.

Wnioski: Przypadek ten uwidacznia potrzebę zmian w systemie opieki zdrowotnej w zakresie diagnostyki wielospecjalistycznej. Pomimo rozległej diagnostyki pacjentka przez wiele lat nie otrzymała właściwego rozpoznania. Koncentracja na pojedynczych objawach, brak interdyscyplinarnego podejścia oraz niedostateczna wiedza na temat chorób genetycznych doprowadziły do znacznego opóźnienia w ustaleniu diagnozy.

Dla poprawy jakości opieki medycznej konieczne jest usprawnienie współpracy między specjalistami różnych dziedzin, stworzenie narzędzi usprawniających przepływ

informacji o pacjencie oraz podkreślenie roli lekarza podstawowej opieki zdrowotnej jako kluczowego ogniwa w procesie diagnostycznym.

Wiktoria Sysło, Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia

E-mail: syslo.wiktoria.contact@gmail.com

Po nitce do piękna - jak działają nici liftingujące

Polidiodksanon (w skrócie PDO) to syntetyczny, wchłanialny materiał wykorzystywany głównie do produkcji szwów chirurgicznych. Jest to polimer, który ulega stopniowej degradacji w organizmie, dlatego nie trzeba go usuwać po zagojeniu rany. Swoje zastosowanie znajduje w medycynie, gdzie jest stosowany do zamykania ran i łączenia tkanek miękkich.

Nici liftingujące PDO to nowoczesna metoda stosowana w medycynie estetycznej, polegająca na wprowadzaniu specjalnych, rozpuszczalnych nici pod skórę w celu jej napięcia, liftingu i ujędrnienia. Polidiodksanon stymuluje produkcję kolagenu, elastyny i kwasu hialuronowego, co przyczynia się do poprawy struktury skóry.

Jak działają nici PDO?

- **Lifting i ujędrnianie:** Nici są wprowadzane pod skórę za pomocą cienkich igieł, co mechanicznie podciąga skórę, dając efekt liftingu.
- **Stymulacja kolagenu:** PDO pobudza skórę do produkcji nowego kolagenu, co daje długotrwały efekt odmłodzenia i poprawy elastyczności.
- **Rozpuszczalność:** Nici stopniowo się rozpuszczają w ciągu 6-8 miesięcy, a efekt stymulacji kolagenu może utrzymywać się do 2 lat.

Zabieg z wykorzystaniem nici PDO jest mało inwazyjny, nie wymaga długiego okresu rekonwalescencji, a efekty są subtelne i naturalne, co czyni go popularnym zabiegiem wśród pacjentów szukających alternatywy dla chirurgicznych liftingów.

Agata Stebel, Alicja Gładysz, Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu

Choroby zakaźne w erze zmian klimatycznych – nowe globalne wyzwania epidemiologiczne

Już w XIX wieku odkryto, że gazy cieplarniane pochłaniają promieniowanie podczerwone i prowadzą do ocieplenia powierzchni Ziemi. Dziś ich stężenie rośnie w dużej mierze wskutek działalności człowieka, co sprawia, że zmiany klimatyczne stanowią jedno z największych zagrożeń dla systemów biologicznych na świecie. Wzrost temperatur, nieregularne opady oraz ekstremalne zjawiska pogodowe przyczyniają się do zaburzeń w obiegu wody i niedoborów zasobów, a także do częstszych katastrof naturalnych.

Cykl życiowy wielu patogenów jest ściśle powiązany z warunkami klimatycznymi, co sprawia, że globalne ocieplenie modyfikuje ich rozwój, rozmieszczenie wektorów oraz zachowania ludzkie. Choroby przenoszone przez wektory odpowiadają obecnie za około 700 000 zgonów rocznie, a ich znaczenie może wzrosnąć wraz z dalszymi zmianami klimatu.

W niniejszej pracy analizujemy, na przykładzie wybranych kluczowych patogenów, wpływ zmian klimatycznych na zdrowie człowieka. Zmiany środowiskowe sprzyjają rozwojowi i ekspansji wektorów chorób — wzrost temperatury zwiększa populacje komarów i kleszczy, natomiast zmiany opadów i wilgotności modyfikują siedliska owadów i gryzoni. Dodatkowo topnienie lodowców i wiecznej zmarzliny może prowadzić do uwolnienia historycznych patogenów, natomiast migracje ludzi i zwierząt sprzyjają rozprzestrzenianiu chorób w nowych regionach.

Współcześnie obserwuje się, że epidemiolodzy i lekarze coraz częściej angażują się w działania o charakterze klimatycznym, podejmując inicjatywy mające na celu ochronę społeczeństwa przed nowymi zagrożeniami epidemicznymi.

Podkreślenie znaczenia świadomości społecznej w tym kontekście jest kluczowe — globalne ocieplenie nie ogranicza się jedynie do ekstremalnych zjawisk pogodowych, lecz bezpośrednio wpływa także na zdrowie ludzi poprzez zmiany w epidemiologii chorób zakaźnych.

lek. Cyrkler Magdalena, lek. Czerwiak Kamil, lek. Drabik Aleksandra, dr n. med. Soroka Ewelina, Uniwersytet Medyczny w Lublinie

Pomoc w realizacji projektu: Kudła Wiktoria, Siwak Natalia

Patologie ginekologiczno-położnicze a czynniki predysponujące do wystąpienia psychozy poporodowej wśród położnic

Baby blues występuje u 85% kobiet po porodzie, a u 30% może przejść w depresję poporodową. Psychoza poporodowa, choć rzadka (0,1-0,2%), jest stanem zagrażającym życiu. Celem badania było sprawdzenie, czy patologie ginekologiczno-położnicze zwiększają ryzyko wystąpienia czynników predysponujących do psychozy poporodowej.

W badaniu wzięło udział 106 pacjentek z oddziałów położniczych dwóch szpitali. Położnice w okresie od maja do lipca 2025 roku trzykrotnie wypełniały kwestionariusze EPDS i MDQ oraz autorską ankietę dotyczącą aktualnego samopoczucia. Pacjentki z nasilonymi objawami pogorszenia nastroju były konsultowane przez psychiatrę. Wyniki poddano analizie statystycznej.

Występowanie patologii ginekologiczno-położniczych nie zwiększało ryzyka wystąpienia depresji poporodowej. Wśród pacjentek bez patologii 6,60% wykazało podwyższone ryzyko depresji, a z patologiami – 4,72%. Stopień nasilenia patologii nie wpływał na baby blues ani na jego przejście w depresję. Nie stwierdzono patologii, które istotnie predysponowałyby do pogorszenia stanu psychicznego.

Badanie wykazało, że patologie ginekologiczno-położnicze nie są istotnym czynnikiem ryzyka w kontekście rozwoju poporodowych zaburzeń nastroju. Podkreśla się jednak konieczność samoobserwacji pacjentek i czujności personelu medycznego, a także kluczową rolę wsparcia dla młodych matek w okresie okołoporodowym.

Marta Kazimierczak - Kołodziejczyk, Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie

Mutyzm wybiórczy u dziecka. Dziecko z MW w środowisku pozarodzinnym

Mutyzm wybiórczy (MW) jest zaburzeniem lękowym wieku dziecięcego, charakteryzującym się niemożnością mówienia w określonych sytuacjach społecznych, przy jednoczesnym zachowanym rozwoju mowy i zdolności komunikacyjnych w środowisku domowym.

W prezentacji przedstawiono definicję mutyzmu wybiórczego oraz kryteria diagnostyczne według klasyfikacji DSM-5. Omówiono potencjalne przyczyny mutyzmu, w tym czynniki środowiskowe. Szczególną uwagę zwrócono na funkcjonowanie dzieci z MW w środowisku pozarodzinnym, w przedszkolu i w szkole, gdzie objawy zaburzenia są najbardziej widoczne i wpływają na rozwój społeczny oraz edukacyjny dziecka. Zaprezentowano główne kierunki terapii, ze szczególnym uwzględnieniem technik behawioralnych. Wskazano także praktyczne zalecenia dla nauczycieli dotyczące sposobów wspierania dziecka z mutyzmem wybiórczym, takich jak unikanie presji werbalnej czy budowanie poczucia bezpieczeństwa.

Celem wystąpienia jest przybliżenie złożoności problemu mutyzmu wybiórczego oraz ukazanie znaczenia interdyscyplinarnego podejścia w diagnozie i terapii dzieci z tym zaburzeniem.

Słowa kluczowe: mutyzm wybiórczy, diagnoza, terapia, zaburzenie lękowe

Karol Kot, Bogusław Sadowski, PKO BP S.A., Politechnika Gdańska

Biopuap – chmurowy system uwierzytelniania biometrycznego

Prezentacja dotyczy projektu: projekt pt.: „BIOPUAP – chmurowy system uwierzytelniania biometrycznego” nr POIR.01.01.01-00-0092/19 współfinansowany z środków Unii Europejskiej za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjny Rozwój.

Celem projektu było umożliwienie klientom banku korzystania z multimodalnej biometrii w oddziałach banku, a także w kanałach mobilnych. W wyniku realizacji projektu powstały rozwiązania umożliwiające klientowi pozostawienie swoich próbek biometrycznych w oddziale stacjonarnym banku lub kanale mobilnym.

Przewidziana do opracowania technologia została oparta o 5 modalności biometrycznych z uwzględnieniem biometrii behawioralnej. Były to: 1. Uwierzytelnianie behawioralne dotyczące śledzenia ruchów gałek ocznych. 2, Rozpoznawanie twarzy w obrazie z kamery w świetle widzialnym. 3. Rozpoznawanie twarzy w trójwymiarowym obrazie fotogrametrycznym, 4. Rozpoznawanie mówcy na drodze analizy cech dystynktywnych głosu, 5. Rozpoznawanie układu żył dłoni.

Projekt realizowany w ramach czterech etapów badawczych – dwa etapy zaplanowano jako badania przemysłowe i kolejne dwa jako prace rozwojowe i będą one poświęcone następującym zagadnieniom: Etap I - Opracowanie koncepcji i architektury centrum uwierzytelniania biometrycznego (CUB) dla infrastruktury bankowej i zabezpieczenia, dostępu do profilu zaufanego, Etap II - Opracowanie algorytmów biometrycznej weryfikacji tożsamości. Etap III - Budowa modelu doświadczalnego systemu biometrycznej weryfikacji tożsamości (SUB), Etap IV - Opracowanie prototypu systemu uwierzytelniania biometrycznego w rzeczywistych warunkach działania.

Realizacja prac B+R umożliwiła realizację założonych celów, rezultatami projektu są następujące elementy projektu: 1. Centrum uwierzytelniania biometrycznego (CUB) – centralna część systemu BIOPUAP, składająca się z następujących elementów: 2. Wyspa biometryczna, 3. Miniaturowe urządzenie do uwierzytelniania biometrycznego na stanowisku doradcy (nakładka stanowiskowa), 4. Terminale e-klienta, 5. SIMD – System identyfikacji i monitorowania dokumentów.

Joanna Zych, Kolegium Nauk Medycznych, Wydział o Zdrowiu i Psychologii, Uniwersytet Rzeszowski, Warzywna 1a, 35-310 Rzeszów

Mózg cyfrowy – wpływ nowych technologii i social mediów na zdrowie psychiczne młodzieży

Celem prezentacji jest analiza wpływu nowych technologii i mediów społecznościowych na zdrowie psychiczne młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem zmian w funkcjonowaniu mózgu, mechanizmów psychologicznych odpowiedzialnych za uzależnienia behawioralne oraz konsekwencji zdrowotnych. Prezentacja ma również wskazać strategie profilaktyczne i edukacyjne, które mogą wspierać młodych ludzi w bezpiecznym korzystaniu z technologii cyfrowych.

Dynamiczny rozwój technologii cyfrowych i mediów społecznościowych kształtuje codzienność młodzieży, wpływając na ich funkcjonowanie psychiczne i emocjonalne. W okresie dojrzewania, kiedy mózg cechuje się wysoką plastycznością, nadmierna stymulacja cyfrowa może zaburzać koncentrację, regulację emocji i system nagrody. Zjawiska takie jak FOMO, uzależnienie od „lajków” czy porównania społeczne sprzyjają obniżeniu poczucia własnej wartości oraz nasileniu objawów depresyjnych i lękowych. W prezentacji omówione zostaną mechanizmy neurobiologiczne i psychologiczne stojące za tymi zjawiskami, a także możliwe konsekwencje zdrowotne. Szczególny nacisk położony zostanie na strategie profilaktyczne – edukację cyfrową, budowanie odporności psychicznej i odpowiedzialne korzystanie z nowych technologii.

Słowa kluczowe: mózg cyfrowy, zdrowie psychiczne młodzieży, media społecznościowe, nowe technologie

Szymon Smolka, Marek Bujok, Jakub Tlalka, Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach

Zmiany składu ciała i gęstości mineralnej kości u pływaków zimowych – analiza densytometryczna przed i po sezonie

Pływanie zimowe i morsowanie zyskują w ostatnich latach coraz większą popularność jako prozdrowotne formy stymulacji fizjologicznej organizmu. Celem pracy była ocena wpływu sezonowego pływania w zimnej wodzie na skład ciała oraz gęstość mineralną kości.

W badaniu uczestniczyło 15 pływaków zimowych (średni wiek $42,5 \pm 13,4$) oraz 11 osób w grupie kontrolnej (średni wiek 45 ± 14), które nie podejmowały aktywności w zimnym środowisku. Pomiary wykonano dwukrotnie – przed sezonem zimowym (grudzień) i po jego zakończeniu (kwiecień) z użyciem densytometrii DEXA. Analizę statystyczną przeprowadzono za pomocą ANOVA z powtarzanymi pomiarami.

Wyniki wykazały istotny wzrost całkowitej masy tkanki tłuszczowej u pływaków zimowych ($p = 0,022$) oraz spadek parametrów kostnych: T-score ($p = 0,003$), Z-score ($p = 0,001$) i BMD ($p = 0,005$). Różnice międzygrupowe w wartościach delta potwierdziły istotnie większy spadek parametrów kostnych w grupie pływaków. Masa mięśniowa pozostała stabilna.

Zaobserwowane obniżenie parametrów kostnych i wzrost masy tłuszczowej po sezonie wyłącznie w grupie pływaków zimowych może odzwierciedlać specyficzne adaptacje do ekspozycji na zimno. Może to uzasadniać konieczność uzupełnienia tej formy aktywności o ćwiczenia oporowe lub suplementację wspierającą metabolizm kości.

Eliza Armata, Natalia Papużyńska, Państwowa Akademia Nauk Stosowanych w Krośnie
Opiekunowie: dr n. med. Renata Dziubaszewska, mgr Dawid Makowicz

Stosowanie używek wśród studentów

Stosowanie używek wśród studentów stanowi poważny problem zdrowia publicznego, który może prowadzić do negatywnych konsekwencji fizycznych, psychicznych oraz społecznych. Na sięganie po używki przez studentów wpływa wiele czynników; głównie wyróżnia się czynniki demograficzne i ekonomiczne, ale również czynniki, takie jak: stres, środowisko społeczne, styl życia oraz presja związana z nauką i oczekiwaniami społecznymi.

Celem badań była ocena stosowania używek przez studentów polskich uczelni.

Materiał i metody: Badanie zostało przeprowadzone za pomocą metody sondażu diagnostycznego. W tym celu stworzono autorski kwestionariusz ankiety, składający się z 14 pytań zamkniętych oraz metryczki. Materiał został zebrany w maju 2025 roku. W badaniu wzięło udział 256 studentów z terenu całej Polski, w tym 59 mężczyzn i 197 kobiet.

Stosowanie używek jest popularne wśród polskich studentów (96,9%). Do najczęściej stosowanych używek przez studentów należą niemalże w tym samym odsetku alkohol (21,6%), napoje energetyzujące (21,4%), kawa (21,2%) oraz e-papierosy (20,8%). Gotowe drinki dostępne w sklepach cieszą się dużą popularnością wśród studentów (27,3%).

Większą popularnością wśród studentów cieszą się e-papierosy, niż tradycyjne papierosy. Największa ilość studentów decyduje się na używki w celach towarzyskich oraz dla relaksu. Większość studentów deklaruje zwiększenie stosowania używek podczas roku akademickiego.

Słowa kluczowe: używki, studenci, zdrowie, papierosy, alkohol

Wiktoria Niedziela, Paulina Nita, Uniwersytet Opolski

Rak jelita grubego – znaczenie mikrobiomu w progresji i terapii

Rak jelita grubego (CRC) pozostaje jednym z najczęstszych nowotworów złośliwych na świecie, a jego etiologia jest wieloczynnikowa. W ostatnich latach coraz większą uwagę zwraca się na mikrobiom jelitowy, którego zaburzenia – określane jako dysbioza – mogą odgrywać istotną rolę w kancerogenezie. W literaturze opisano charakterystyczne patobionty związane z CRC, w tym *Fusobacterium nucleatum*, enterotoksyczny *Bacteroides fragilis* (ETBF) oraz pks⁺ *Escherichia coli*. Ich produkty, takie jak adhezyny (Fap2, FadA), toksyna BFT czy kolibaktyna, uczestniczą w mechanizmach uszkodzania DNA, aktywacji szlaków zapalnych oraz hamowania odpowiedzi immunologicznej gospodarza. Równocześnie zmieniona aktywność metaboliczna mikrobioty – obejmująca spadek produkcji krótkołańcuchowych kwasów tłuszczowych (SCFA), głównie maślanu, oraz wzrost stężenia wtórnych kwasów żółciowych – dodatkowo wspiera proces transformacji nowotworowej. Liczne badania potwierdzają, że obecność określonych sygnatur mikrobiomu koreluje z progresją choroby, gorszym rokowaniem oraz opornością na chemioterapię (5-fluorouracyl, oksaliplatyna). Co więcej, mikrobiom może modulować skuteczność immunoterapii, co wskazuje na jego potencjalne znaczenie w personalizacji leczenia. Modyfikacja składu mikrobioty poprzez dietę, zastosowanie pro- i prebiotyków, a także transplantację mikrobioty jelitowej (FMT) stanowi obecnie jeden z najbardziej obiecujących kierunków badań. Konieczne są jednak dalsze, dobrze zaprojektowane badania kliniczne, które pozwolą na wdrożenie tych strategii do codziennej praktyki onkologicznej.

Marcin Zieliński, Fundacja Rozwój, Ochrona Zdrowia, Sport i Edukacja

Podstawy przetwarzania informacji niejawnych w administracji publicznej

Ochrona informacji niejawnych stanowi niezwykle istotny element funkcjonowania administracji publicznej w Polsce. System ten ma wpływ na bezpieczeństwo państwa, obywateli oraz prawidłowość realizacji zadań organów publicznych. Zgodnie z Ustawą z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych, do podstawowych zasad przetwarzania tego rodzaju danych należą: zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony przed nieuprawnionym ujawnieniem, utratą lub zniszczeniem tych informacji, właściwa klasyfikacja informacji, ograniczony dostęp do nich, a także stosowanie odpowiednich procedur organizacyjnych, fizycznych i teleinformatycznych. Z uwagi na wagę powyższego elementu, niniejsza prezentacja dokona ukazania podstawowych elementów przetwarzania tego typu informacji w administracji publicznej.

Na wstępie prezentacji dokonane zostanie wskazanie podstaw prawnych organizacji i funkcjonowania systemu ochrony informacji niejawnych w administracji publicznej, w dalszej kolejności dokonane zostanie wprowadzenie w aspekt definicyjny określeń oraz elementów wchodzących w skład systemu ochrony informacji niejawnych.

Kolejnym ukazanym elementem prezentacji będzie kwestia klasyfikacji informacji niejawnych w oparciu o przepisy prawa oraz analiza zasad ewidencji i obiegu dokumentów niejawnych w administracji publicznej, które to elementy ukazują schemat organizacyjny tego systemu ochrony, wraz ze wskazaniem podstawowych zadań odpowiedzialnych do tego zakresu komórek organizacyjnych.

Zwieńczeniem prezentacji będzie ukazanie najważniejszych podmiotów odpowiedzialnych za funkcjonowanie systemu ochrony informacji niejawnych oraz tworzących ten system w obrębie i warunkach administracji publicznej w Polsce.

Maja Zielińska, Patrycja Gamza, Maciej Nowak

Zależność między osteopenią a funkcją płuc u kobiet po 60. roku życia

Osteopenia i osteoporoza mogą wpływać na mechanikę oddychania poprzez zmiany w strukturze klatki piersiowej. Poznanie tych zależności jest kluczowe dla zarządzania zdrowiem starzejących się kobiet. Celem badania była ocena korelacji między wskaźnikami stanu kostnego, a funkcją płuc u kobiet po 60. roku życia z osteopenią lub osteoporozą.

Badanie objęło 47 kobiet (średni wiek: $67,47 \pm 5,29$ lat) z osteopenią, osteoporozą lub prawidłową gęstością kości. Stan kości oceniano za pomocą densytometrii (DEXA), analizując gęstość mineralną kości (BMD), zawartość mineralną kości (BMC), masę kości oraz wskaźnik T-SCORE. Funkcję płuc badano techniką oscylacji wymuszonych (FOT) dla oporu dróg oddechowych (R5, R11, R19) i reaktancji (X5, X11), spirometrią (FEV1, FVC) oraz pletyzmografią (TLC, RV). Analizowano korelacje Pearsona, przyjmując istotność przy $p < 0,05$.

U kobiet z osteopenią wyższe wartości parametrów kostnych korelowały z większym oporem dróg oddechowych (R5exp %pred: $r=0,583$, $p=0,018$; R11: $r=0,515$, $p=0,041$), ale niższą reaktancją (X11exp %pred: $r=-0,899$, $p<0,001$), wskazując na mniejszą sztywność tkanki płucnej. RV/TLC % korelowało ujemnie z parametrami kostnymi ($r=-0,444$, $p=0,009$), sugerując mniejszą retencję powietrza. Brak istotnych korelacji w grupie z prawidłowym stanem kostnym oraz dla parametrów spirometrycznych.

Wyższe wartości parametrów kostnych wiążą się z większym oporem dróg oddechowych, prawdopodobnie przez sztywność klatki piersiowej, podczas gdy osteopenia i osteoporoza prowadzą do niższego oporu, co może wynikać z wiotkości ściany klatki piersiowej i sarkopenii. Wyższe wartości reaktancji (%pred X) w osteopenii wskazują na mniejszą elastyczność płuc, wykrywaną wyłącznie przez FOT, co podkreśla czułość tej metody.

Słowa kluczowe: densytometria, mechanika oddechowa, elastyczność płuc

Aleksandra Grzesiak, Kinga Tchórzewska, Patrycja Zychowicz, Uniwersytet Jana Długosza, Collegium Medicum im. dr. W. Biegańskiego

E-mail: aleksandragrzesiak2003@wp.pl, kingamariatchorzewska@gmail.com,
patrycja_zychowicz@o2.pl

Choroba alzheimera- terapie przyszłości

Choroba Alzheimera (AD) jest najczęstszą formą otępienia w populacji starzejącej się, przewlekłą i nieuleczalną chorobą neurodegeneracyjną, charakteryzującą się gromadzeniem β -amyloidu ($A\beta$) oraz splątków neurofibrylarnych. Dotychczasowe terapie skupiają się głównie na spowolnieniu postępu choroby i łagodzeniu objawów. Do najczęściej stosowanych leków należą inhibitory acetylocholinoesterazy oraz niesteroidowe leki przeciwzapalne, takie jak ibuprofen, które redukują proces zapalny i odkładanie $A\beta$. Obiecujące kierunki badań obejmują substancje neuroprotektcyjne, w tym latrepirynę, cyklosporynę i takrolimus, szczepionki mRNA (np. AV-1959LR), nanocząsteczki lipidowe (LBN) jako nośniki leków, a także nowe związki chemiczne oparte na szkielecie triazynowym, wykazujące aktywność wobec enzymów AChE i BuChE. W terapii eksperymentalnej badane są także autologiczne komórki NK (SNK01), wykazujące zdolność redukcji agregatów białkowych i modulowania neurozapalnych biomarkerów. Wśród innowacyjnych strategii istotną rolę odgrywają przeciwciała monoklonalne, takie jak lecanemab i donanemab, które zmniejszają akumulację $A\beta$ w mózgu, spowalniając progresję AD, przy czym wymagają monitorowania ze względu na ryzyko obrzęków i mikrokrwawień.

Emilia Nosal, Wiktoria Niedziela, Uniwersytet Opolski

Graves orbitopathy – nowoczesne strategie leczenia biologicznego a klasyczna kortykoterapia

Graves orbitopathy (GO) jest najczęstszą pozataarczycową manifestacją choroby Gravesa-Basedowa, charakteryzującą się autoimmunologicznym zapaleniem tkanek oczodołu oraz powikłaniami narządu wzroku, które znacząco wpływają na jakość życia chorych. Tradycyjne leczenie opiera się na stosowaniu glikokortykosteroidów, szczególnie w fazie aktywnej choroby, zapewniając redukcję objawów zapalnych u większości pacjentów, ale obarczone jest ryzykiem nawrotów i powikłań. W ostatnich latach rozwój terapii celowanych, w tym przeciwciał monoklonalnych takich jak teprotumumab, tocilizumab czy rituksymab, umożliwił bardziej efektywne kontrolowanie przebiegu orbitopatii, zwłaszcza u chorych opornych na klasyczną kortykoterapię. Dostępne badania kliniczne potwierdzają wyższą skuteczność leków biologicznych w zakresie poprawy proptozy, podwójnego widzenia i jakości życia pacjentów z umiarkowaną oraz ciężką postacią GO, choć dostępność tej terapii jest wciąż ograniczona. W niniejszej pracy przeglądowej omówiono najnowsze strategie leczenia, porównując tradycyjne podejście immunosupresyjne z nowoczesnymi, celowanymi terapiami biologicznymi w świetle aktualnych rekomendacji i wyników badań naukowych.

Kamila Maculewicz, Fundacja ROSE Rozwój, ochrona zdrowia, sport i edukacja

Fizjoterapia geriatryczna wobec wyzwań starzejącego się społeczeństwa – między rehabilitacją a profilaktyką

Starzenie się społeczeństwa jest jednym z największych wyzwań współczesnej medycyny, rehabilitacji i polityki zdrowotnej. Wiek podeszły wiąże się nie tylko z naturalnym procesem osłabienia organizmu, ale także z narastającą wielochorobowością, ograniczeniem sprawności ruchowej, problemami równowagi, zaburzeniami poznawczymi oraz ryzykiem izolacji społecznej. Konsekwencją jest stopniowa utrata samodzielności, która w znacznym stopniu wpływa na jakość życia seniorów i ich rodzin. Tradycyjny model opieki, koncentrujący się głównie na leczeniu następstw chorób, okazuje się w tym kontekście niewystarczający. Coraz większego znaczenia nabiera profilaktyka, której celem jest spowalnianie procesu utraty sprawności i zapobieganie powikłaniom.

Fizjoterapia geriatryczna zajmuje w tym procesie miejsce szczególne. Jej rolą jest nie tylko wspomaganie powrotu do sprawności po urazach czy chorobach, lecz także utrzymywanie i wzmacnianie funkcji, które umożliwiają seniorom jak najdłuższe zachowanie niezależności. Odpowiednio dobrane ćwiczenia poprawiają siłę mięśniową, wydolność krążeniowo-oddechową, równowagę oraz koordynację, a także pozytywnie oddziałują na sferę poznawczą i emocjonalną. Programy grupowe dodatkowo pełnią funkcję integracyjną – przeciwdziałają osamotnieniu i wspierają aktywność społeczną. Nowoczesna fizjoterapia geriatryczna to także personalizacja oddziaływań i interdyscyplinarna współpraca specjalistów – lekarzy, fizjoterapeutów, pielęgniarek, psychologów i opiekunów. Coraz większą rolę odgrywa również edukacja pacjentów i ich rodzin, która pozwala lepiej rozumieć proces starzenia i aktywnie uczestniczyć w terapii. Współczesne rozwiązania technologiczne, takie jak telerehabilitacja, aplikacje mobilne czy urządzenia monitorujące aktywność, otwierają nowe możliwości w zakresie opieki nad seniorami, szczególnie w warunkach domowych.

Podsumowując, fizjoterapia geriatryczna stanowi odpowiedź na rosnące potrzeby starzejącego się społeczeństwa. Łączy rehabilitację z profilaktyką, kładąc nacisk nie tylko na wydłużenie życia, ale przede wszystkim na poprawę jego jakości. Jej celem jest wspieranie osób starszych w utrzymaniu sprawności, samodzielności i aktywności, co czyni ją jednym z filarów współczesnej opieki zdrowotnej.

Julia Śnita, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Zdrowie psychiczne u osób chorych onkologicznie

Choroby nowotworowe, będące wynikiem niekontrolowanego rozrostu zmienionych genetycznie komórek, stanowią istotne wyzwanie nie tylko medyczne, lecz również psychiczne. U pacjentów onkologicznych obserwuje się wysoki odsetek zaburzeń psychicznych i emocjonalnych, które w istotny sposób wpływają na przebieg terapii oraz jakość życia. Szczególne znaczenie ma zjawisko dystresu, rozumianego jako psychologiczne, społeczne i duchowe cierpienie, któremu w procesie leczenia poświęca się wciąż niewystarczającą uwagę.

Do czynników zwiększających ryzyko depresji w chorobie onkologicznej zalicza się m.in. młody wiek, brak wsparcia społecznego, wcześniejsze doświadczenia choroby nowotworowej w rodzinie, a także zaawansowanie choroby i wyczerpanie fizyczne. W literaturze opisywany jest również syndrom demoralizacji, obejmujący kontinuum od zniechęcenia po całkowitą utratę nadziei, stanowiący szczególną formę egzystencjalnego kryzysu pacjentów.

W przebiegu choroby nowotworowej występują także zaburzenia świadomości (np. związane ze wzrostem ciśnienia śródczaszkowego), stany lękowe (obecne u 25–48% pacjentów, a w zaawansowanej chorobie spełniające kryteria zaburzeń lękowych u 2–14%) oraz zaburzenia nastroju i funkcji poznawczych. Szczególną uwagę zwraca zespół określany jako chemobrain, związany nie tylko z neurotoksycznym działaniem leczenia, lecz także z czynnikami psychospołecznymi i stresem. W terminalnych stadiach choroby częstym zjawiskiem jest majaczenie, występujące u ok. 85% pacjentów, cechujące się dezorganizacją świadomości, urojeniami i halucynacjami.

Wsparcie psychologiczne odgrywa fundamentalną rolę w procesie leczenia. Obejmuje ono możliwość szczerej rozmowy, motywację, pomoc w organizacji codziennego życia oraz obecność i uważne słuchanie ze strony bliskich i personelu. Kompleksowe podejście do zdrowia psychicznego pacjentów onkologicznych, obejmujące diagnostykę, terapię oraz działania wspierające, stanowi istotny element poprawy jakości życia oraz skuteczności leczenia.

Patrycja Zychowicz, Aleksandra Grzesiak, Kinga Tchórzewska, Uniwersytet Jana Długosza, Collegium Medicum im. dr. W. Biegańskiego

E-mail: patrycja_zychowicz@o2.pl, aleksandrgrzesiak2003@wp.pl,
kingamariatchorzewska@gmail.com

Od dysfunkcji filmu łzowego do nowoczesnych terapii - współczesne spojrzenie na zespół suchego oka

Zespół suchego oka (DED) jest przewlekłą, wieloczynnikową chorobą powierzchni oka charakteryzującą się destabilizacją filmu łzowego, hiperosmolarnością i przewlekłym stanem zapalnym. Etiologia tego schorzenia obejmuje szereg czynników, w tym dysfunkcję gruczołów Meiboma, niedobór płynu łzowego i zaburzenia warstwy lipidowej. Wykazano, że choroba ta ma znaczący wpływ na jakość życia osób dotkniętych tą dolegliwością, często powodując ograniczenia w codziennych czynnościach i zwiększone ryzyko wystąpienia powikłań rogówki. Proces diagnostyczny obejmuje kompleksową ocenę objawów, test Schirmera, TBUT, pomiar osmolarności łez, barwienie nabłonka oraz najnowocześniejsze techniki obrazowania, takie jak meibografia. Leczenie wymaga wielopłaszczyznowego podejścia, obejmującego zmianę stylu życia, stosowanie sztucznych łez, leków immunomodulujących, suplementacji kwasów omega-3 oraz innowacyjnych metod terapeutycznych, w tym IPL, soczewek terapeutycznych i terapii komórkowych. Wykazano, że połączenie różnych metod zwiększa komfort pacjenta i łagodzi powikłania.

Słowa kluczowe: zespół suchego oka, film łzowy, dysfunkcja gruczołów Meiboma, leczenie, terapie innowacyjne

Adrian Dudek, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Pęcherzyki zewnątrzkomórkowe tasiemców w relacji pasożyt-żywiciel: badania w ujęciu proteomicznym

Pęcherzyki zewnątrzkomórkowe (z ang. extracellular vesicles, EVs) stają się przedmiotem coraz bardziej intensywnych badań w parazytologii, ponieważ pełnią kluczową rolę w komunikacji między pasożytem a gospodarzem. Tasiemce, podobnie jak inne helminty, wykorzystują EVs jako nośniki białek, lipidów, kwasów nukleinowych oraz metabolitów, które mogą modulować odpowiedź immunologiczną gospodarza, sprzyjać immunosupresji i umożliwiać długotrwałe przetrwanie pasożyta w organizmie. W ostatnich latach szczególną uwagę zwrócono na proteomiczną i lipidomiczną charakterystykę EVs tasiemców, co pozwoliło zidentyfikować liczne białka związane zarówno z biogenezą pęcherzyków, jak i z interakcją z komórkami gospodarza. Należą do nich m.in. białka adhezyjne, enzymy proteolityczne, czynniki sygnałowe oraz cząsteczki o potencjalnym działaniu immunomodulacyjnym. Wykazano także, że skład EVs różni się pomiędzy gatunkami tasiemców, a także zależy od stadium rozwojowego pasożyta, warunków środowiskowych oraz czasu trwania infekcji. Wstępne wyniki badań sugerują, że EVs mogą wpływać na kluczowe szlaki sygnałowe komórek odpornościowych, m.in. modulować aktywację limfocytów T, dojrzewanie komórek dendrytycznych czy wydzielanie cytokin prozapalnych, prowadząc do ich supresji lub przeprogramowania w kierunku odpowiedzi tolerogennych. Obecność antygenów pasożytniczych w EVs wskazuje również na ich możliwy udział w kształtowaniu odpowiedzi zapalnej i sprzyjaniu przewlekłości zakażeń. Nadal jednak otwarte pozostają pytania dotyczące różnic w składzie EVs pomiędzy gatunkami, ich roli w przebiegu infekcji oraz potencjalnego wykorzystania jako biomarkerów diagnostycznych lub nowych celów terapeutycznych w zwalczaniu chorób pasożytniczych.

Karolina Pniaczek, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

Vibro – from the ocean to humans

Bacteria of the genus *Vibrio* represent a diverse group of Gram-negative, facultatively anaerobic rods, commonly found in aquatic environments, especially in seas, oceans, and estuaries. Among more than one hundred described species, some play key roles in marine ecosystems as symbionts and participants in nutrient cycles, while others pose serious health threats to humans. The most well-known include *Vibrio cholerae*, responsible for cholera pandemics, *Vibrio parahaemolyticus*, causing foodborne infections after consumption of contaminated seafood, and *Vibrio vulnificus*, capable of inducing severe wound infections and sepsis with high mortality. Of special interest are also bioluminescent species, such as *Vibrio fischeri*, which serves as a classical model in studies on bacterial cell-to-cell communication (quorum sensing).

The pathogenicity of *Vibrio* bacteria is associated with numerous virulence factors, including cholera toxin, hemolysins, proteases, and the ability to form biofilms. Infections caused by these microorganisms constitute a global public health challenge, particularly in the context of climate change, which favors *Vibrio* proliferation in warmer waters, including regions previously considered safe, such as the Baltic Sea. Early diagnosis (TCBS agar culture, molecular tests) and rapid implementation of therapy based on rehydration, antibiotics, and—in the case of cholera—vaccination, remain of crucial importance.

Understanding the biology and ecology of *Vibrio* is significant not only for controlling infectious diseases but also for advancing science and biotechnology. Research on this genus has provided essential insights into genome evolution, gene expression regulation, and microbial adaptation to changing environmental conditions.

Karolina Pniaczek, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

Phascolarctos cinereus – ecology, physiology, and conservation of the species

Phascolarctos cinereus – Ecology, Physiology, and Conservation of the Species

The koala (*Phascolarctos cinereus*) is one of the most iconic Australian species and, at the same time, an example of a highly specialized organism vulnerable to environmental change. It belongs to the order Diprotodontia and is the only living representative of the family Phascolarctidae. Its natural distribution covers the eastern and southern coasts of Australia, where it inhabits primarily eucalyptus forests. Habitat fragmentation and degradation lead to population isolation and increased mortality caused by human activities.

Koalas show numerous adaptations to arboreal life and to a diet consisting almost exclusively of eucalyptus leaves. They possess strongly developed limbs with opposable digits facilitating climbing, as well as an elongated digestive system with a large cecum that enables cellulose digestion and detoxification of plant secondary compounds. The low energetic value of their diet is reflected in a reduced basal metabolic rate and a characteristic lifestyle – koalas spend up to 20 hours per day resting. They are mostly nocturnal or crepuscular, and communication takes place through scent marking and the loud vocalizations of males.

Reproduction is marked by a short gestation period (about 35 days) and the birth of a single young, which develops in the maternal pouch for several months before gradually transitioning to a leaf-based diet with the aid of “pap” – a specialized maternal fecal substance rich in gut bacteria. Wild populations face serious health challenges, including chlamydiosis and the Koala Retrovirus (KoRV), which compromises immune function.

Currently, the species is classified as Vulnerable (VU) both in Australia and on the IUCN Red List. Major threats include habitat loss, urbanization, and bushfires. Conservation efforts involve rehabilitation of injured animals, population monitoring with advanced technologies, and large-scale habitat restoration programs. The koala remains a flagship species in biodiversity conservation and an important model for studying adaptation to toxic diets and the role of endogenous retroviruses in mammals.

Zuzanna Pokorna, Uniwersytet Opolski

Retinopatia wcześniaków – od patogenezy do nowoczesnych metod terapii

Retinopatia wcześniaków (ROP, retinopathy of prematurity) stanowi jedną z głównych przyczyn nieodwracalnej utraty wzroku u dzieci na całym świecie. Choroba ta jest konsekwencją niedojrzałości naczyń siatkówki oraz ich patologicznej proliferacji, prowadzącej w skrajnych przypadkach do odwarstwienia siatkówki. Na podstawie analizy dostępnej literatury omówiono dwufazowy przebieg choroby – od zahamowania fizjologicznego rozwoju naczyń po stymulowaną przez VEGF neowaskularyzację – oraz najważniejsze determinanty ryzyka, w tym: niski wiek ciążowy i masa urodzeniowa, stosowanie tlenoterapii, zaburzenia metaboliczne, zakażenia oraz obciążenia matczyne. W prezentacji zwrócono uwagę na konieczność systematycznych badań przesiewowych, pozwalających na kwalifikację pacjentów do terapii we właściwym momencie.

W części klinicznej omówiono ewolucję metod terapeutycznych. Złotym standardem leczenia pozostaje przezręczna fotokoagulacja laserowa, która zastąpiła krioterapię dzięki wyższej skuteczności i korzystniejszemu profilowi bezpieczeństwa. Jednakże w ostatnich latach coraz większe znaczenie zyskują doszkliskowe iniekcje leków anti-VEGF (m.in. bewacyzumabu, ranibizumabu, afliberceptu). Terapie te umożliwiają zachowanie nieunaczynionych obwodowych obszarów siatkówki, co sprzyja jej dalszemu prawidłowemu rozwojowi i poprawie funkcji wzrokowych. Z drugiej strony wymagają one długoterminowej kontroli ze względu na możliwość późnych nawrotów oraz potencjalny wpływ ogólnoustrojowy.

Podsumowując, skuteczna profilaktyka, wczesna diagnostyka oraz indywidualnie dobrane leczenie stanowią podstawę w zapobieganiu ślepcie z powodu ROP. Nowoczesne metody farmakoterapii biologicznej stanowią istotne uzupełnienie klasycznych technik zabiegowych, a ich dalsza ocena w badaniach klinicznych może przyczynić się do poprawy jakości życia dzieci urodzonych przedwcześnie.

Kinga Tchórzewska, Patrycja Zychowicz, Aleksandra Grzesiak, Uniwersytet Jana Długosza, Collegium Medicum im. dr. W. Biegańskiego

E-mail: kingamariatchorzewska@gmail.com, patrycja_zychowicz@o2.pl,
aleksandrgrzesiak2003@wp.pl

Stomia, jej wpływ na zdrowie psychiczne pacjentów

Celem pracy było ukazanie wpływu kolostomii i ileostomii na zdrowie psychiczne pacjentów. Stomia, często jest jedynym rozwiązaniem ratującym życie, ale niestety wiąże się z licznymi konsekwencjami psychospołecznymi, takimi jak lęk, depresja, obniżenie poczucia własnej wartości czy problemy w relacjach intymnych. Analiza artykułów wykazała, że objawy depresji występują nawet u połowy pacjentów. Objawy te częściej są zauważane u osób młodszych, mężczyzn oraz chorych na nieswoiste zapalenia jelit, szczególnie z chorobą Leśniowskiego-Crohna. Zależą one również od rodzaju stomii, kultury, statusu społecznego oraz jakości opieki medycznej. Duże znaczenie w procesie adaptacji mają wsparcie psychologiczne, edukacja przedoperacyjna oraz uczestnictwo w grupach wsparcia. Kluczowe pozostaje interdyscyplinarne podejście obejmujące pomoc lekarzy, pielęgniarek stomijnych, psychologów i rodzin. Wsparcie społeczeństwa oraz bliskich ma ogromny wpływ na szybkość adaptacji do nowej sytuacji. Istotnym problemem jest jednak stygmatyzacja pacjentów, która potęguje poczucie izolacji i utrudnia proces leczenia. Ukazuje to, że niezbędne są działania edukacyjne i większa wrażliwość personelu medycznego w stosunku do pacjentów stomijnych. Rozwój innowacyjnych rozwiązań, takich jak nowoczesny sprzęt stomijny, dodatki minimalizujące dyskomfort czy cyfrowe systemy monitorowania, w połączeniu z psychoterapią i programami edukacyjnymi, stanowi ważny element wspierający proces akceptacji i adaptacji pacjentów, poprawiając ich jakość życia w długiej perspektywie.

¹Dr inż. Włodzimierz Przybylski, ¹Dr inż. Paulina Lipińska-Palka, ²Dr hab. inż. Rafał Perz, ²Artur Abratański, ³Igor Dąbrowski

¹Arex Sp. z o.o. ul. Ksawerów 3, 02-656 Warszawa, kontakt@arex.biz

² Instytut Techniki Lotniczej i Mechaniki Stosowanej, Politechnika Warszawska, Nowowiejska 24, 00-665 Warszawa, rafal.perz@pw.edu.pl

³Sieć Badawcza Rafał Perz, Wiejska 1, 05-500 Mysiadło,

E-mail: igor.dabrowski@rafalperz.pl

Wpływ suszonych mikrofalowo wytlóków jablkowych na parametry mleka krów mlecznych oraz cieląt rasy Polskiej Holsztyno-Fryzyjskiej (PHF) *

Celem badań było określenie wpływu 6% dodatku mikrofalowo suszonych wytlóków jablkowych do paszy podstawowej na jakość mleka, parametry antyoksydacyjne oraz kondycję i dynamikę wzrostu cieląt. Do badań wykorzystano 40 krów mlecznych rasy Polskiej Holsztyno-Fryzyjskiej (PHF), o średniej masie ciała 625 ± 20 kg i średniej wydajności mlecznej w laktacji 305-dniowej na poziomie 9300 kg mleka. Badania dotyczyły monitoringu składu mleka w okresie 105 dni laktacji. W surowym mleku określono rozszerzony skład fizykochemiczny za pomocą analizatora MilkoScan FT2. Liczbę komórek somatycznych (LKS) określono za pomocą analizatora cytochemicznego. Do badań wybrano 10 cieląt rasy PHF. Doświadczenie trwało 3 tygodnie po odsadzeniu, z pomiarami masy ciała co tydzień. Żywnienie miało charakter ciągły, z odpajaniem 3 razy/dobę świeżo przygotowanym preparatem mlekozastępczym. W grupie doświadczalnej dodatek 6% wytlóków wprowadzono do całkowitej objętości płynu. W próbkach krwi oznaczono aktywność enzymów antyoksydacyjnych (GPx, GSRd, CAT, SOD) oraz poziom MDA za pomocą zestawów EIA/ELISA. Witaminy lipofilne (A, E, D, K) oznaczano HPLC-DAD. Witaminę C oznaczano spektrofotometrycznie na spektrofotometrze. Całkowitą pojemność antyoksydacyjną (TAC) zweryfikowano na podstawie potencjału zmiatania rodnika DPPH, całkowitej zawartości polifenoli oraz TAC metodami spektrofotometrycznymi. Dodatek 6% mikrofalowo suszonych wytlóków jablkowych poprawił zawartość tłuszczu i białka w mleku oraz obniżył liczbę komórek somatycznych, co wskazuje na lepszą jakość cytologiczną i potencjalnie wyższą wartość odżywczą mleka, szczególnie w późniejszych fazach laktacji. Dodatek nie wpłynął negatywnie na przyrosty masy ciała cieląt, a wzrost SOD, witaminy C i TAC we krwi sugeruje wsparcie odporności w okresach ich intensywnego wzrostu.

*Badania współfinansowane ze środków Funduszy Europejskich w ramach projektu POIR.01.01.01-00-0593/18 pt. „Innowacyjne metody zagospodarowania wytlóków jablkowych, powstajacych w przetwórstwie jabłek, umożliwiające uzyskanie unikalnego produktu paszowego o wielokierunkowym zastosowaniu w żywieniu krów mlecznych i cieląt”. Dofinansowanie z UE w wysokości 12 723 389,06 zł.

mgr inż. Urszula Sikorska, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Zastosowanie termografii w monitorowaniu zmian temperatury powierzchniowej skóry koni podczas treningu na bieżni wodnej z wykorzystaniem systemu sztucznej rzeki

Wykorzystanie bieżni wodnych (WT) staje się coraz bardziej popularne w treningu i rehabilitacji koni. Obiektywna ocena efektów treningu na WT jest istotna w celu optymalizacji programów treningowych i rehabilitacyjnych. Termografia w podczerwieni (IRT) jest nieinwazyjną techniką obrazowania diagnostycznego, która umożliwia pomiar temperatury powierzchni ciała, co może stanowić wskaźnik aktywności mięśniowej. Celem niniejszego badania było określenie wpływu treningu na bieżni wodnej z wykorzystaniem systemu sztucznej rzeki (AR) na zmiany temperatury powierzchniowej skóry koni.

Badania przeprowadzono na 15 koniach, wykorzystując bieżnię wodną wyposażoną w system AR. Każdy koń przeszedł przez serię sesji treningowych obejmujących: bieżnię suchą (DT), WT do poziomu stawów pęcinowych (FD WT), WT do poziomu stawów pęcinowych z AR (FD WT + AR), WT do poziomu stawów nadgarstkowych (CD WT), WT do poziomu stawów nadgarstkowych z AR (CD WT + AR). Obrazy termograficzne wykonywano przed i po każdej sesji treningowej. Dla każdego ROI mierzono średnią (Tmean) i maksymalną (Tmax) temperaturę. Jakościowa ocena obrazów termograficznych ujawniła obecność mokrej sierści, szczególnie po sesjach WT z większą głębokością wody i włączeniem AR, co wpłynęło na wykluczenie niektórych ROI z analizy. Niemniej jednak, dla pozostałych ROI, zarówno Tmean jak i Tmax były istotnie wyższe po sesjach WT w porównaniu z DT ($p < 0,0001$). Trening na WT, szczególnie z głębokością do nadgarstka, skutkował istotnym wzrostem temperatury nad mięśniami odpowiedzialnymi za protrakcję i retrakcję kończyn przednich i tylnych, a także stabilizację tułowia.

Trening na bieżni wodnej z systemem sztucznej rzeki wpływa na zmiany temperatury powierzchniowej skóry koni, co może być wykorzystane jako pośredni wskaźnik aktywacji wybranych partii mięśni. Ograniczeniem metody jest wpływ mokrej sierści na pomiary temperatury, szczególnie przy większej głębokości wody. Dalsze badania powinny skupić się na optymalizacji metodyki pomiaru IRT w celu minimalizacji wpływu zakłóceń i poprawy dokładności oceny efektów treningu na WT.

Małgorzata Kowalczyka, Analityka Weterynaryjna, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

Ambystoma mexicanum

The axolotl (*Ambystoma mexicanum*) is a species of salamander from the family Ambystomatidae, whose unique biological feature is neoteny – the retention of larval characteristics into sexual maturity. This phenomenon makes the axolotl a distinctive model compared to most amphibians, which typically undergo complete metamorphosis. Its natural habitat once included the high-altitude lakes of Mexico; however, today the species survives only in the Xochimilco lake ecosystem. Due to habitat degradation, urbanization, pollution, and the introduction of invasive species, the wild population numbers fewer than one thousand individuals, leading the IUCN to classify the axolotl as Critically Endangered.

The biology of the axolotl has attracted great scientific interest. This species exhibits extraordinary regenerative capabilities, including the ability to restore limbs, tail, heart, spinal cord, and even parts of the brain and eye lens, without the formation of scar tissue. The regeneration process, based on the formation of a blastema and subsequent cell differentiation, has established the axolotl as the “gold standard” in vertebrate tissue regeneration research. At the same time, its resistance to cancer, unique immune mechanisms, and maintenance of larval traits provide valuable insights for developmental biology, regenerative medicine, and evolutionary studies.

Wiktoria Muszak, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

Cymothoa exigua: an extraordinary parasite of Marine Fish

Cymothoa exigua is a crustacean of the order Isopoda, belonging to the family Cymothoidae, considered a unique example of a marine fish parasite. This species exhibits a highly specialized parasitic strategy, which involves occupying the host's mouth cavity. The female *C. exigua* enters the fish's mouth through the gills, where it attaches itself to the tongue and feeds on blood. Constant blood sucking leads to gradual atrophy of the tongue tissue and, consequently, to complete organ loss. The parasite then takes over the mechanical functions of the tongue – attached to its base, it enables the fish to grasp and move food. The male usually settles in the gill area, which allows the reproductive pair to remain in one host. The presence of the parasite does not usually lead to the death of the fish, but it can negatively affect its physiological condition and feeding efficiency. *Cymothoa exigua* is a rare example of a parasitic interaction in which the parasite not only exploits the host's resources but also functionally replaces a lost organ. This phenomenon highlights the complexity of evolutionary adaptations in the world of parasites and their potential significance in marine ecosystems, where they affect both the health of individual organisms and the dynamics of entire fish populations.

Małgorzata Kowalczyka, Analityka Weterynaryjna, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

GMO in Pig Feeding and Meat Quality

This presentation explores the use of genetically modified organisms (GMO) in pig feed and their effects on pork quality. GMO crops, such as soybean, corn, and rapeseed, are widely incorporated into animal nutrition because of their high protein and energy content, resistance to pests and herbicides, stable year-round supply, and cost-effectiveness. Research consistently shows that feeding pigs with GMO-based feed does not adversely affect growth rates, overall health, or the chemical composition and sensory properties of pork, including taste, tenderness, and color.

The regulatory framework in the European Union mandates labeling of GMO feed, but meat from animals fed with GMO feed is exempt from labeling requirements, as scientific studies confirm the absence of GMO DNA in edible tissues. Despite the demonstrated safety of GMO feed, public skepticism persists, leading to growing demand for “GMO-free” products and influencing market trends. This presentation also examines the economic, ethical, and ecological dimensions of GMO feed usage, as well as arguments for and against its adoption in pig farming.

Overall, GMO feed is safe, nutritionally equivalent to conventional feed, and does not compromise meat quality; however, social acceptance and consumer perception remain key factors shaping its future in Europe and beyond.

Adrian Dudek, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Modele in vitro jako klucz do zrozumienia interakcji pasożyt-żywiciel

Interakcje pasożyt-żywiciel stanowią fundamentalny obszar badań w parazytologii, jednak ich złożoność oraz ograniczenia tradycyjnych modeli zwierzęcych znacząco utrudniają pełne poznanie mechanizmów patogenezy. W odpowiedzi na te wyzwania rozwijane są nowoczesne modele in vitro, obejmujące zarówno klasyczne hodowle monowarstwowe, jak i zaawansowane systemy trójwymiarowe, organoidy oraz kokultury komórkowe 3D, które wierniej odzwierciedlają architekturę i funkcje tkanek gospodarza. Takie modele umożliwiają badania długoterminowych interakcji pasożyt-żywiciel, analizę odpowiedzi immunologicznej, jak również mechanizmów molekularnych regulujących cykl komórkowy i szlaki sygnałowe w warunkach zbliżonych do in vivo. Przykłady obejmują kokultury *Giardia lamblia* z komórkami nabłonka jelitowego i makrofagami, które pozwalają na monitorowanie zarówno odpowiedzi prozapalnej, jak i modulacji funkcji fagocytarnych, oraz ludzkie organoidy jelitowe eksponowane na pęcherzyki zewnątrzkomórkowe pasożytów z rodzaju *Anisakis*, dostarczające nowych informacji o potencjale immunomodulacyjnym oraz ewentualnym wpływie na procesy tumorigenne. Rozwój technologii organoidowych, w połączeniu z mikrofluidyką („organ-on-chip”) oraz integracją z mikrobiotą gospodarza, otwiera nowe perspektywy w modelowaniu skomplikowanych interakcji pasożyt-żywiciel. Takie podejście nie tylko zwiększa biologiczną wiarygodność badań, ale również przyczynia się do redukcji eksperymentów na zwierzętach oraz umożliwia identyfikację nowych celów terapeutycznych i biomarkerów w chorobach pasożytniczych. Wykorzystanie zaawansowanych modeli in vitro stanowi zatem istotny krok w kierunku precyzyjnego poznania molekularnych mechanizmów infekcji oraz potencjalnych strategii interwencyjnych w parazytologii współczesnej.

Wiktoria Muszak, Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie

The significance of aflatoxins in veterinary toxicology

Aflatoxins are the strongest natural mycotoxins, produced mainly by the fungi: *Aspergillus flavus* and *Aspergillus parasiticus*. They are commonly found in plant products, especially corn, peanuts, oilseeds, and grains, as well as in feed stored under inappropriate conditions. Of all aflatoxins, aflatoxin B1 is the most significant, as it is considered to be highly hepatotoxic and carcinogenic. In animals, it can be metabolized into other compounds, including aflatoxin M1, which is present in milk and poses a significant public health problem. The toxicity of aflatoxins manifests itself primarily in liver damage, immune disorders, and impaired metabolic processes. In farm animals, this leads to a decrease in growth, deterioration in meat and milk quality, reduced fertility, and greater susceptibility to infectious diseases. Cases of poisoning with aflatoxin-contaminated feed have been reported in domestic animals, especially dogs and cats, manifesting as apathy, vomiting, and severe liver failure. From a veterinary and food safety perspective, aflatoxins pose a serious threat that requires constant monitoring of feed and food products and the use of methods to reduce the risk of their presence. Adequate prevention and education in this area are key to protecting animal and human health.

Mateusz Sterniczuk, Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowa

Pogłębianie immersji w wirtualnej rzeczywistości: synergia dźwięku, obrazu i sztucznej inteligencji

Immersja, rozumiana jako głębokie zanurzenie w wirtualnym środowisku, stanowi kluczowy wyznacznik jakości doświadczeń wirtualnej rzeczywistości (VR). W początkowych etapach rozwoju VR dominował nacisk na obraz i proste interakcje, nierzadko pomijając potencjał dźwięku. Z upływem czasu wzrost mocy obliczeniowej, rozwój grafiki komputerowej oraz przejście na rozwiązania w pełni bezprzewodowe otworzyły drogę do pełniejszego, realistycznego doświadczenia światów cyfrowych. Prawdziwy przełom nastąpił wraz z integracją zaawansowanych technologii dźwiękowych i sztucznej inteligencji (AI), które wspólnie z ewolucją sprzętu i oprogramowania stworzyły fundament dla nowej generacji systemów VR.

Prezentacja analizuje synergię trzech elementów – obrazu, dźwięku i AI – jako czynników decydujących o stopniu immersji. Dźwięk binauralny umożliwia precyzyjną lokalizację źródeł akustycznych i buduje przestrzenną świadomość, zaś AI umożliwia dynamiczną adaptację brzmień do otoczenia, automatyczne generowanie ścieżek dźwiękowych czy klonowanie głosów. W sferze wizualnej sztuczna inteligencja wspiera fotorealistyczne teksturowanie, inteligentne skalowanie obrazu i optymalizację grafiki, co jednocześnie redukuje obciążenie sprzętu i zwiększa realizm. Kluczowe jest także wykorzystanie AI do tworzenia inteligentnych, interaktywnych treści oraz personalizacji doświadczeń w czasie rzeczywistym.

Podsumowując, prezentacja podkreśla, że nie pojedyncze technologie, lecz ich zintegrowana współpraca prowadzi do powstania spójnych, angażujących i adaptacyjnych środowisk VR. Holistyczne podejście, łączące elementy wizualne, audialne i obliczeniowe, staje się fundamentem dla przyszłości wirtualnej rzeczywistości, obejmującej nie tylko rozrywkę, ale również edukację, symulacje i szkolenia.

Sławomir Pochwała, Arkadiusz Gardecki, Politechnika Opolska, Weegree Sp. z o.o. S.K.

Mobilne niskoenergetyczne domy modułowe - podsumowanie projektu

Rozwój budownictwa modułowego w technologii kontenerowej wpisuje się w światowe trendy transformacji energetycznej i gospodarki o obiegu zamkniętym. Niskoenergetyczne obiekty modułowe charakteryzują się krótkim czasem realizacji, wysoką mobilnością oraz możliwością demontażu i ponownego montażu, co sprzyja elastycznemu planowaniu przestrzeni mieszkaniowych i użytkowych. W prezentacji przedstawiono wyniki badań wykonanych w ramach projektu B+R w firmie Weegree, zakładającego zaprojektowanie i wykonanie szeregu prototypowych domów modułowych o różnych cechach użytkowych i wariantach technologicznych. Zastosowanie rozwiązań prefabrykowanych, opartych na energooszczędnych przegrodach i systemach wentylacyjno-grzewczych, wpływa na znaczące ograniczenie zapotrzebowania na energię końcową i emisji zanieczyszczeń. W aspekcie rynku pracy technologia ta oddziałuje dwójako. Z jednej strony ogranicza liczbę pracochłonnych procesów budowlanych realizowanych tradycyjnie na placu budowy, co może redukować zapotrzebowanie na nisko wykwalifikowaną siłę roboczą. Z drugiej strony generuje nowe miejsca pracy w sektorze przemysłowej prefabrykacji, logistyki, montażu i serwisu obiektów. Wymaga także specjalistycznych kompetencji w zakresie projektowania systemów instalacyjnych z szybkozłączami, badania szczelności oraz zarządzania cyklem życia budynków. Budownictwo kontenerowe może wspierać rozwój mieszkalnictwa socjalnego, akademików czy tymczasowych jednostek mieszkaniowych, stając się istotnym czynnikiem stabilizacji rynku pracy poprzez zapewnienie elastycznych i ekonomicznych rozwiązań lokalowych.

W ramach prac pilotażowych powstało 6 budynków o różnych założeniach technologicznych i funkcjonalnych. Na podstawie zdobytych doświadczeń zbudowano 7 budynek w docelowej technologii.

Badania wykonano w ramach projektu pt: Badania przemysłowe i prace rozwojowe w firmie Weegree Sp. z o.o. Sp. K. nad systemem mobilnych niskoenergetycznych smart-domów modułowych. RPOP.01.01.00-16-0018/17.

Paulina Bąk-Patyna, Grzegorz Mazurek, Hubert Patyna, Artur Kowalczyk, Piotr Sokołowski, Politechnika Świętokrzyska

Charakterystyka współczynnika luminacji i innowacyjne sposoby zwiększenia współczynnika luminacji powierzchni

Warto pamiętać, że nawierzchnia asfaltowa jak i betonowa nie rozprasza światła równomiernie, a jej odbicie ma charakter kierunkowo- rozproszony. Jasną nawierzchnię uzyskuje się poprzez zastosowanie jednego z niżej wymienionych sposobów: zastosowanie jasnego kruszywa, zastosowanie syntetycznego lepiszcza, bezbarwnego lub barwionego jasnymi pigmentami. Zastosowanie jasnego kruszywa do uszorstnienia nawierzchni w celu uzyskania natychmiastowego efektu rozjaśniania np.: tunelach, przed oddaniem do ruchu można zastosować piaskowanie.

Jasność nawierzchni to nic innego jak zdolność do odbijania światła dziennego lub sztucznego, która jest uzależniona od stopnia jasności warstwy ścieralnej oraz rodzaju odbicia światła.

dr inż. Łukasz Klita, Gränges Konin S.A., ul. Hutnicza 1, Konin 62-510

E-mail: lukasz.klita@granges.com

Blachy i taśmy z innowacyjnego stopu AlMg-VHS produkowane w Gränges Konin

W wyniku przeprowadzonych badań przemysłowych i prac rozwojowych w Gränges Konin opracowano i wdrożono technologię produkcji innowacyjnego stopu aluminium AlMg-VHS, który może być przeznaczony do produkcji materiałów do tłoczenia części karoserii samochodowych i elementów konstrukcyjnych. Wyrób – materiał AlMg o ponadnormatywnej zawartości magnezu - charakteryzuje się podwyższoną wytrzymałością i odpornością na korozję, przy zachowaniu podatności do odkształceń na zimno. Uzyskanie znacznie wyższych własności wytrzymałościowych w stosunku do obecnych materiałów aluminiowych jest możliwe poprzez modyfikację składu chemicznego oraz zastosowaniu specjalnie zaprojektowanego procesu odlewania, walcowania na gorąco, walcowania na zimno. Dzięki uzyskiwanym poziomom własności mechanicznych materiał AlMg-VHS może również stanowić alternatywę dla aplikacji stalowych, w wyniku czego uzyskuje się dodatkowo redukcję masy gotowych elementów.

Podziękowania

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014 – 2020.

Nr umowy o dofinansowanie: POIR.01.01.01-00-0292/17

Tytuł projektu: „Wdrożenie innowacyjnej technologii produkcji blach i taśm ze stopu AlMg-VHS przeznaczonych do tłoczenia części karoserii samochodowych i elementów konstrukcyjnych.”.

Data rozpoczęcia realizacji projektu: 01.12.2017

Data zakończenia realizacji projektu: 20.06.2022

Joanna Baczyńska, Uniwersytet Szczeciński, Wydział Nauk Ścisłych i Przyrodniczych,
Instytut Nauk o Morzu i Środowisku

E-mail: joanna-baczynska@outlook.com

Zmienność odpływów jednostkowych głównych rzek wzniesień górskich w latach 1999-2023

Wskutek wzrastających wartości temperatury powietrza na świecie oraz zmian częstotliwości i intensywności opadów atmosferycznych, coraz więcej regionów świata zaczyna borykać się z niedoborami wody słodkiej. Stanowi to poważne zagrożenie dla gospodarek państw, środowiska przyrodniczego, ale przede wszystkim dla człowieka, co skłania do monitoringu zasobów wody słodkiej.

Wzniesienia Górskie są obszarem w dużej części o charakterze rolniczym, dlatego ważna jest kontrola zasobów wodnych na tym terenie. Stąd też celem pracy jest przeanalizowanie zmienności trendów odpływów jednostkowych w zlewniach głównych rzek mezoregionu – Wąszy, Drwęcy Warmińskiej oraz Elmy w latach 1999-2023. Do przeprowadzenia analizy wykorzystano półroczne i roczne przepływy rzek opublikowane przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy (IMGW-PIB). Dla odpływów jednostkowych obliczono podstawowe charakterystyki t.j. średni odpływ jednostkowy, odchylenie standardowe oraz współczynnik zmienności, obliczono współczynnik korelacji τ Kendalla, określono istotność statystyczną i wartości współczynników kierunkowych tychże odpływów.

Analiza wykazała zmniejszanie się odpływów jednostkowych, zarówno rocznych jak i półrocznych z biegiem lat w każdej rzece, aczkolwiek zmiany istotne statystycznie zaobserwowano tylko w jednej rzece. Najmniejsze spadki odpływu jednostkowego na przestrzeni lat zaobserwowano w rzece Elmie, a największe w Drwęcy Warmińskiej. Największe spadki odpływów jednostkowych zauważono w półroczach chłodnych co może mieć związek ze zmniejszającą się z roku na rok miąższością pokrywy śnieżnej. Mimo braku istotności statystycznej trendów odpływów jednostkowych w dwóch rzekach, warto kontynuować monitorowanie zmian w związku z malejącymi trendami. Ważne jest również podnoszenie retencyjności zlewni co skutecznie zwiększy zasoby wody na danym obszarze.

Słowa kluczowe: hydrologia, odpływ jednostkowy, Wzniesienia Górskie, Nizina Staropruska

Adam Dobosz, Politechnika Łódzka, Wydział Chemiczny

E-mail: 248016@edu.p.lodz.pl

Wulkanizacja siarkowa kauczuku naturalnego wspierana anionem fluorkowym

Odkrycie z początkiem XX wieku katalizującego wpływu substancji organicznych na proces siarkowej wulkanizacji kauczuków nienasyconych (tzw. przyspieszaczy wulkanizacji) ^[1], zrewolucjonizowało technologię wytwarzania wyrobów gumowych, pozwalając na nadanie im cech użytkowych w czasie nawet kilku minut na drodze efektywnego, chemicznego powiązania makrocząsteczek kauczuku. Niezależnie od obecności przyspieszaczy, proces siarkowej wulkanizacji prowadzony jest zwyczajowo w temperaturze nie niższej niż 160°C, wymagając istotnych nakładów energetycznych do jego realizacji. Szczególnie w ostatnim czasie nastąpił znaczący wzrost cen energii elektrycznej w Europie na skutek wzrostu cen surowców węglowych i ropopochodnych. Problem ten dotyka również energochłonny przemysł gumowy, który dostarcza wyroby dla wielu kluczowych branż zapewniających rozwój gospodarczy m.in. branży samochodowej czy lotniczej, w kontekście którego zasadne staje się podjęcie próby obniżenia nakładów energetycznych potrzebnych do przeprowadzenia procesu wulkanizacji, poprzez obniżenie temperatury procesu.

Anna Fenyk⁽¹⁾, Marek Zieliński⁽¹⁾, Ewa Miękoś⁽¹⁾, Dariusz Sroczyński⁽¹⁾, Wojciech Horak⁽²⁾

⁽¹⁾ Katedra Chemii Nieorganicznej i Analitycznej, Uniwersytet Łódzki

⁽²⁾ Katedra Projektowania i Eksploatacji Maszyn, Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie

E-mail : anna.fenyk@chemia.uni.lodz.pl

Aktualne postępy w zastosowaniach inteligentnych materiałów magnetoreologicznych

Podstawową cechą materiałów określanych jako sterowalne i funkcjonalne jest możliwość zmiany ich właściwości pod wpływem działania zewnętrznych czynników fizycznych np. pola magnetycznego, elektrostatycznego, światła, temperatury i in. Do tej klasy materiałów należą m.in. ciecze, elastomery a także żele magnetoreologiczne, które zmieniają swoje właściwości pod wpływem działania pola magnetycznego. Dzięki swoim unikalnym właściwościom, materiały te znajdują szerokie zastosowania praktyczne. Na przełomie ostatnich lat technologia ich produkcji uzyskała na tyle wysoki poziom, że większość z nich charakteryzuje się dużą trwałością właściwości, co wiąże się z zastosowaniem w wielu gałęziach przemysłu np. w motoryzacji, mechanice, budownictwie, medycynie, a także przemyśle zbrojeniowym. Dlatego też są one wciąż nieustającym przedmiotem intensywnych badań w wielu ośrodkach naukowych na świecie i stały się obiektami zainteresowania nie tylko pod względem aplikacyjnym, ale również poznawczym.

Szymon Forysiuk, Politechnika Warszawska

Apache Kafka – architektura i zastosowania

Apache Kafka to zaawansowana platforma do przetwarzania danych w czasie rzeczywistym, która umożliwia skalowalne i niezawodne zarządzanie strumieniami informacji. W prezentacji przedstawiono najważniejsze aspekty jej architektury oraz opisano działanie kluczowych mechanizmów. Omówiono również praktyczne zastosowania tej technologii. Apache Kafka jest podstawą współczesnych systemów danych, zapewniając zarówno wysoką wydajność, jak i niezawodność.

Jakub Kociolek, Politechnika Warszawska

Systemy embedded w motoryzacji

Systemy embedded, czyli wyspecjalizowane układy komputerowe wbudowane w urządzenia, odgrywają kluczową rolę w nowoczesnej motoryzacji. Ich głównym zadaniem jest realizacja określonych funkcji w czasie rzeczywistym, często w warunkach wymagających wysokiej niezawodności i odporności na czynniki zewnętrzne. Początkowo ich zastosowanie ograniczało się do prostych jednostek sterujących silnikiem (ECU) oraz systemów bezpieczeństwa, takich jak ABS. Współcześnie samochody wyposażone są w dziesiątki, a nawet setki układów embedded, które wspólnie tworzą złożoną architekturę elektroniczną pojazdu. Zastosowania tych systemów obejmują kontrolę pracy silnika, redukcję emisji spalin, zapewnienie bezpieczeństwa pasażerów, komfort użytkowania oraz integrację z systemami multimedialnymi. Szczególną rolę pełnią systemy ADAS (Advanced Driver Assistance Systems), które wspomagają kierowcę w prowadzeniu pojazdu i stanowią krok w stronę pełnej autonomii. W przypadku samochodów elektrycznych embedded odpowiadają m.in. za zarządzanie baterią i optymalizację pracy napędu. Dynamiczny rozwój motoryzacji niesie jednak także nowe wyzwania, takie jak cyberbezpieczeństwo i konieczność ochrony przed atakami zdalnymi. W przyszłości systemy embedded będą fundamentem dla pojazdów autonomicznych, komunikacji V2X oraz integracji z IoT, czyniąc samochody jeszcze bardziej inteligentnymi i bezpiecznymi.

Rafał Sypniewski, Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie

Od MES do wytworzenia – grodzie przekładkowe do łodzi wyścigowej

W projekcie przedstawiono proces projektowo-wytwórczy grodzi przekładkowych do wyścigowej łodzi solarnej, od modelowania numerycznego po wykonanie elementów. Konstrukcję zaprojektowano jako sandwich z okładzinami z tkaniny węglowej bi-axial T800 (150 g/m²) i rdzeniem PVC Cascell 50 RS, co zapewnia wysoki stosunek sztywności do masy oraz odporność na lokalne wyboczenie. Model kompozytu zdefiniowano w ANSYS Composite Prep/Post (ACP) z odwzorowaniem sekwencji warstw, orientacji włókien i grubości; siatkę i warunki brzegowe dobrano pod zginanie okładzin i ścinanie rdzenia. Zweryfikowano dwa scenariusze: nagły skręt (12 m/s, 5°) w wariantach obciążeń pylonów oraz dynamiczny spadek (slamming) modelowany jako impulsowe ciśnienie na reprezentatywnym polu dna z Inertia Relief. Iteracja 1 ujawniła strefy nadmiernego wyężenia; w Iteracji 2 wprowadzono lokalne modyfikacje geometrii, co obniżyło koncentracje współczynnika IRF. Finalny projekt przygotowano do wytworzenia w oprogramowaniu CAD- Autodesk Fusion. Modele z otworami odciążającymi zostały następnie wykonane. Grodzie potwierdziły poprawność doboru technologii i harmonogramu utwardzania.

Rafał Sypniewski, Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie

Analiza konstrukcji fotowoltaicznej wolnostojącej wykorzystującej symulację sprzężoną FSI

Celem pracy była jednokierunkowa analiza FSI naziemnej konstrukcji PV (2 panele na słupie) obejmująca CFD i MES oraz weryfikacja warunków bezpieczeństwa i sztywności. W CFD zastosowano model turbulencji SST $k-\omega$; domenę zasilano strugą 47 m/s. Uzyskano symetryczny rozkład ciśnienia na panelach z maksimum ~ 1408 Pa na nawietrznej oraz lokalnym podciśnieniem do ~ -6364 Pa przy bocznych krawędziach słupa; test niezależności siatki potwierdził zbieżność wyników. Rozkład ciśnień z CFD zmapowano na model MES (stalowy słup i stelaż, panele jako szkło), z uwzględnieniem grawitacji i utwierdzenia w fundamencie. Naprężenia zredukowane koncentrują się u podstawy słupa; w punkcie kontrolnym ~ 2 mm powyżej krawędzi uzyskano $\sim 205,7$ MPa, poniżej granicy plastyczności 250 MPa. Maksymalne przemieszczenie w osi wiatru wyniosło ~ 17 mm (akceptowalne względem grubości panelu), co łącznie potwierdza spełnienie kryteriów bezpieczeństwa i sztywności badanej konstrukcji

Zuzanna Pokorna, Uniwersytet Opolski, Wydział Lekarski

E-mail: pokorna.zuzanna@gmail.com

T-DXd w terapii zaawansowanego raka piersi HER2 dodatniego –skuteczność, tolerancja i doświadczenia

Rak piersi z nadekspresją receptora HER2 stanowi około 15–20% przypadków choroby przerzutowej. W leczeniu pierwszej linii standardem pozostaje skojarzenie trastuzumabu i pertuzumabu z taksoidem, a w drugiej linii rekomendowane jest zastosowanie koniugatów przeciwciało–lek. Trastuzumab derukstekan (T-DXd) wykazuje przewagę nad trastuzumabem emtanzyną (T-DM1), zarówno pod względem całkowitego przeżycia, jak i przeżycia wolnego od progresji.

W 2018 roku u pacjentki rozpoznano raka piersi prawej (NST G2) o fenotypie luminalnym, HER2-dodatnim, w stadium IV (przerzuty do wątroby i węzłów chłonnych). W pierwszej linii zastosowano trastuzumab, pertuzumab i docetaksel, jednak leczenie przerwano z powodu nasilonej toksyczności. Następnie wdrożono hormonoterapię inhibitorem aromatazy, uzyskując stabilizację zmian przerzutowych. Z uwagi na brak odpowiedzi w guzie pierwotnym wykonano mastektomię toaletową i radioterapię. Po 13 miesiącach doszło do progresji z przerzutami do kośćca i płuca, leczonej paliatywną radioterapią oraz fulwestrantem. Od czerwca 2021 r. pacjentka otrzymywała T-DM1, uzyskując częściową odpowiedź trwającą 16 miesięcy. W listopadzie 2022 r. stwierdzono mnogie przerzuty do ośrodkowego układu nerwowego, początkowo bezobjawowe neurologicznie. Po radioterapii mózgowia wdrożono T-DXd, który pozwolił na uzyskanie długotrwałej odpowiedzi utrzymującej się 22 miesiące. Leczenie charakteryzuje się dobrą tolerancją, a od momentu rozpoznania choroby przerzutowej upłynęło 7 lat.

Przypadek ten potwierdza skuteczność i korzystny profil bezpieczeństwa T-DXd u pacjentki z HER2-dodatnim, zaawansowanym rakiem piersi, mimo wcześniejszej nietolerancji terapii anty-HER2. T-DXd stanowi obecnie złoty standard leczenia w drugiej linii, a odpowiednio dobrana sekwencja terapii anty-HER2 umożliwia uzyskanie wieloletnich przeżyć przy zachowanej jakości życia.

Nikola Przespolewska, Studenckie Koło Naukowe CommodityLab, Katedra Jakości Produktów Przemysłowych i Opakowań, Instytut Nauk o Jakości, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu

Opiekun SKN: dr hab. Renata Dobrucka, prof. UEP

E-mail: nikolaprzespolewska1@gmail.com

Kosmetyki wegańskie – moda czy przyszłość branży beauty?

Wegańskie kosmetyki to grupa produktów powstających bez udziału składników odzwierzęcych, takich jak lanolina, kolagen czy wosk pszczeli. Ich formuły opierają się na ekstraktach roślinnych oraz nowoczesnych zamiennikach syntetycznych, co pozwala tworzyć receptury przyjazne zarówno dla użytkowników, jak i dla środowiska naturalnego. Kosmetyki te są odpowiedzią na rosnące oczekiwania konsumentów, którzy coraz częściej wybierają produkty zgodne z ich wartościami etycznymi i stylem życia.

Rosnące zainteresowanie tym segmentem rynku jest efektem świadomości ekologicznej, potrzeby ochrony zwierząt oraz popularności trendu „clean beauty”. Ważną rolę odgrywają także media społecznościowe, które kształtują nawyki zakupowe i promują wegańskie marki jako nowoczesne oraz odpowiedzialne. Znaczący wpływ mają również przepisy prawne, m.in. unijny zakaz testowania kosmetyków na zwierzętach, który wymusił poszukiwanie alternatywnych metod badań.

Kosmetyki wegańskie są często postrzegane jako bezpieczniejsze dla skóry, odpowiednie dla alergików i osób z wrażliwą cerą. Ich popularność przyczynia się do dynamicznego wzrostu rynku – coraz więcej znanych marek kosmetycznych wprowadza linie produktów roślinnych, widząc w nich potencjał biznesowy i szansę na pozyskanie nowych grup klientów.

Mimo pozytywnego odbioru, rozwój tej kategorii napotyka bariery, takie jak wyższe koszty produkcji, krótsza trwałość wyrobów czy zjawisko greenwashingu, polegające na pozornym kreowaniu wizerunku marki jako ekologicznej. Wiele wskazuje jednak, że wegańskie kosmetyki nie są jedynie przejściowym trendem, lecz mogą stać się przyszłością branży beauty, wyznaczając kierunek innowacji i standardy etycznej produkcji w nadchodzących latach.

Słowa kluczowe: kosmetyki wegańskie, clean beauty, cruelty-free, trendy beauty, zrównoważony rozwój

Wiktoria Wośko, Uniwersytet Łódzki

AI in action: Tools that transform how we work and think

This study explores the transformative role of artificial intelligence (AI) in contemporary society, focusing on how generative systems reshape communication, culture, and knowledge practices. Using content analysis, it examines AI-supported outputs across digital platforms, including text, image, and multimedia tools. The paper outlines definitions of AI and investigates applications such as large language models (ChatGPT, DeepSeek, Grammarly), image generators (DALL·E, MidJourney), and AI integrations in search engines and social media platforms. Findings indicate that AI not only accelerates content creation and augments productivity but also alters patterns of information-seeking, with users increasingly relying on summaries rather than in-depth sources. Cultural phenomena such as AI-generated memes (e.g., Italian Brainrot) illustrate how algorithmic creativity reshapes identity, humor, and digital communities while simultaneously raising questions about authorship, originality, and commercialization. The study highlights both opportunities and limitations, including hallucinations, biases, factual inconsistencies, and ethical risks linked to stereotyping and data usage. It further examines AI's embedding in communication apps, where functions such as translation, voice synthesis, and contextual assistance blur boundaries between human and machine-mediated interaction. Ultimately, the research demonstrates that AI's widespread adoption signals not merely a technological shift but a cultural reconfiguration of how individuals work, create, and connect, requiring continued reflection on its social, ethical, and epistemological implications.

Adam Dubiński, Uniwersytet Opolski, Wydział Nauk o Polityce i Komunikacji Społecznej

Obraz zamiast słowa - wizualny charakter mediów społecznościowych

Artykuł analizuje dominację obrazu nad słowem w mediach społecznościowych, podkreślając znaczenie wizualności jako kluczowego elementu współczesnej komunikacji online. Przedstawiono mechanizmy algorytmiczne sprzyjające promowaniu treści wizualnych oraz strategie wykorzystywane przez platformy do maksymalizacji zaangażowania użytkowników, w tym formaty krótkiego wideo, takie jak rolki czy reels. Omówiono rolę estetyki w budowaniu atrakcyjności przekazu oraz wpływ influencerów na kształtowanie trendów wizualnych i kulturowych wzorców. Szczególną uwagę zwrócono na negatywne skutki nadmiernej koncentracji na obrazie, takie jak wtórny analfabetyzm, zjawisko FOMO, uzależnienie od scrollowania oraz obniżenie poczucia własnej wartości wynikające z porównań społecznych. W artykule przeanalizowano także problem manipulacji wizualnej - od filtrów upiększających po deepfake i generatywną sztuczną inteligencję - oraz jej wpływ na percepcję rzeczywistości i rozpowszechnianie dezinformacji. Zasygnalizowano wyzwania związane z krytycznym odbiorem treści wizualnych oraz potrzebę edukacji medialnej, które mogą stać się kluczowe dla kształtowania świadomego i bezpiecznego korzystania z mediów społecznościowych w przyszłości.

Słowa kluczowe: media społecznościowe, wizualność, komunikacja online, algorytmy, estetyzacja obrazu, FOMO, wtórny analfabetyzm

Adam Dubiński, Uniwersytet Opolski, Wydział Nauk o Polityce i Komunikacji Społecznej

Wizualność pornografii. między seksualizacją kultury a obiektyfikacją ciała

Artykuł podejmuje problematykę pornografii jako szczególnej formy komunikacji wizualnej, której znaczenie wykracza poza sferę prywatnych praktyk konsumpcyjnych, obejmując procesy kształtowania współczesnej kultury masowej i norm społecznych. Analizie poddano historyczne ujęcia pornografii oraz jej ewolucję od tabuizowanych przedstawień do powszechnie dostępnych treści obecnych w internecie i mediach cyfrowych. Omówiono kryteria odróżniające pornografię od sztuki erotycznej oraz zjawisko stopniowego zacierania się tych granic w dobie mediów społecznościowych i gospodarki opartej na uwadze. Szczególną uwagę poświęcono wizualnym technikom stosowanym w produkcji treści pornograficznych, które sprzyjają obiektyfikacji ciała i utrwalaniu stereotypów płciowych, a także ich roli w procesach seksualizacji kultury popularnej. W artykule podjęto refleksję nad konsekwencjami psychologicznymi i społecznymi, takimi jak uzależnienie od bodźców wizualnych, spłylenie relacji międzyludzkich czy zaburzenia postrzegania własnego ciała. Omówiono także wpływ nowych technologii, w tym wirtualnej rzeczywistości i sztucznej inteligencji, na przyszłość pornografii, zwracając uwagę na zagrożenia etyczne i potencjalne zmiany w sposobie doświadczania intymności.

Słowa kluczowe: pornografia, komunikacja wizualna, seksualizacja kultury, obiektyfikacja ciała, stereotypy płciowe, uzależnienie od pornografii

Julia Krasuska, Uniwersytet Warszawski

Granice poufności a świadoma zgoda pacjenta – prawne aspekty obowiązku informacyjnego lekarza

Prawo pacjenta do informacji jest podstawowym uprawnieniem, gwarantowanym zarówno przez polskie, jak i międzynarodowe, a stanowiącym jednocześnie fundament autonomii jednostki i świadomej zgody pacjenta w praktyce medycznej. Niniejszy artykuł analizuje doktrynalne podstawy tego prawa, jego ograniczenia oraz praktyczne wyzwania związane z jego funkcjonowaniem w systemie opieki zdrowotnej. Zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, ustawą o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta oraz ustawą o zawodach lekarza i dentysty, pacjenci mają prawo do otrzymania pełnych i zrozumiałych informacji dotyczących ich stanu zdrowia, diagnozy, planowanych procedur medycznych, dostępnych alternatyw i potencjalnych zagrożeń. W dyskusji poruszono również kwestię tajemnicy lekarskiej i poufności informacji medycznych jako wyjątków od zasady pełnego ujawniania informacji, a także kwestię świadomej zgody pacjenta. Przeanalizowano wybrane orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, aby wykazać znaczenie tego prawa jako elementu ochrony godności, prywatności i autonomii osobistej.

Wyniki badań wskazują, że prawo pacjenta do informacji powinno być postrzegane nie tylko jako obowiązek prawny nałożony na lekarzy, ale także jako istotny element partnerskiej relacji terapeutycznej, stanowiący kluczowy filar nowoczesnego systemu opieki zdrowotnej, tj. systemu skoncentrowanego na pacjencie.

Słowa kluczowe: prawo medyczne, prawo do informacji, świadoma zgoda, tajemnica lekarska, prawa pacjenta, przywilej terapeutyczny, autonomia pacjenta

Amelia Wierzbowska, Politechnika Białostocka

Praca podczas studiów – inwestycja w przyszłość czy zagrożenie dla nauki?

Podjęcie pracy zarobkowej w trakcie studiów stanowi istotny element funkcjonowania współczesnych studentów. Coraz częściej młodzi ludzie decydują się na łączenie nauki z aktywnością zawodową z powodów ekonomicznych, takich jak konieczność pokrycia kosztów utrzymania, ale także rozwojowych – by zdobyć doświadczenie i lepsze przygotowanie do kariery.

Zjawisko to ma jednak dwoisty charakter. Z jednej strony praca bywa inwestycją w przyszłość, przynosząc korzyści w postaci rozwoju kompetencji praktycznych, budowania sieci kontaktów, niezależności finansowej i cennego doświadczenia zawodowego. Umiarkowane zaangażowanie sprzyja też kształtowaniu samodyscypliny, umiejętności organizacyjnych i zarządzania czasem. Z drugiej strony nadmierne obciążenie, zwłaszcza praca w pełnym wymiarze godzin, prowadzi do zmęczenia, stresu, opuszczania zajęć, pogorszenia wyników w nauce, a nawet rezygnacji ze studiów.

Celem przeprowadzonych badań było zrozumienie, jak studenci łączą obowiązki akademickie z zawodowymi. Analizowano m.in. liczbę przepracowanych godzin, elastyczność pracy, poziom stresu i postrzegane korzyści. Porównanie wyników studentów pracujących i niepracujących wskazało, że najważniejszym czynnikiem nie jest sam fakt zatrudnienia, lecz jego intensywność oraz możliwość dostosowania grafiku. Umiarkowana praca podnosi motywację i ułatwia rozwój, natomiast zbyt duża liczba godzin obniża efektywność kształcenia i pogarsza samopoczucie.

Podsumowując, praca podczas studiów nie jest jednoznacznie korzystna ani szkodliwa. Jej rola zależy od indywidualnych predyspozycji, charakteru zatrudnienia i umiejętności zachowania równowagi. Właściwie zorganizowana stanowi inwestycję w przyszłość, lecz brak proporcji między nauką a obowiązkami zawodowymi rodzi poważne ryzyko dla jakości edukacji i dobrostanu psychicznego studentów.

Słowa kluczowe: praca studentów, łączenie pracy z nauką, doświadczenie zawodowe, stres akademicki, równowaga praca–edukacja

Jesteś studentem, doktorantem, młodym naukowcem? Chcesz publikować w profesjonalnym piśmie naukowym, brać udział w konferencjach? Firma Konferencje Naukowe Piotr Rachwał umożliwi Ci start w świecie nauki za przystępną cenę. Organizujemy konferencje interdyscyplinarne, jak i specjalistyczne. Wydajemy monografie pokonferencyjne oraz współpracujemy z czasopismami z listy ministerialnej. Pomagamy w publikacji artykułów.

Piotr Rachwał

Konferencje Naukowe

ul. Gen Leopolda Okulickiego 51D/20

31-637 Kraków

NIP: 573-272-51-36

REGON: 365643034

E-mail: rachwal.konferencjenaukowe@gmail.com

<https://konferencjenaukowe.com.pl/>